Judikatūras krājums

VISPĀRĒJĀS TIESAS SPRIEDUMS (astotā palāta paplašinātā sastāvā)

2020. gada 16. decembrī*

Ārpuslīgumiskā atbildība – Vide – Vielu un maisījumu klasificēšana, marķēšana un iepakošana – Augstas temperatūras akmeņogļu darvas klasifikācija par vienu no vielām, kas ir akūti toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H400) un hroniski toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H410) – Pietiekami būtisks tādas tiesību normas pārkāpums, ar ko privātpersonām piešķir tiesības

Lietā T-635/18

Industrial Química del Nalón, SA, Ovjedo [*Oviedo*] (Spānija), ko pārstāv *K. Van Maldegem*, *M. Grunchard*, *S. Saez Moreno* un *P. Sellar*, advokāti,

prasītājs,

pret

Eiropas Komisiju, kuru pārstāv *M. Wilderspin*, *R. Lindenthal* un *K. Talabér-Ritz*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Spānijas Karaliste, kuru pārstāv *L. Aguilera Ruiz*, pārstāvis,

un

Eiropas Ķimikāliju aģentūra (*ECHA*), ko pārstāv *M. Heikkilä* un *W. Broere*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā,

par prasību, kas ir pamatota ar LESD 268. pantu un ar ko tiek lūgts atlīdzināt kaitējumu, kāds prasītājam esot nodarīts tāpēc, ka tika pieņemta Komisijas Regula (ES) Nr. 944/2013 (2013. gada 2. oktobris), ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1272/2008 par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu (OV 2013, L 261, 5. lpp.), ar kuru augstas temperatūras akmeņogļu darva ir klasificēta par vienu no vielām, kas ir akūti toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H400) un hroniski toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H410),

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta paplašinātā sastāvā)

šādā sastāvā: priekšsēdētājs J. Sveningsens [*J. Svenningsen*], tiesneši R. Barentss [*R. Barents*], K. Makiokī [*C. Mac Eochaidh*], T. Pinne [*T. Pynnä*] un J. Laitenbergers [*J. Laitenberger*] (referents),

sekretārs: E. Kulons [*E. Coulon*],

* Tiesvedības valoda – angļu.

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

Atbilstošās tiesību normas

1 Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1272/2008 (2008. gada 16. decembris) par vielu un maisījumu klasificēšanu, marķēšanu un iepakošanu un ar ko groza un atceļ Direktīvas 67/548/EEK un 1999/45/EK un groza Regulu (EK) Nr. 1907/2006 (OV 2008, L 353, 1. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 286/2011 (2011. gada 10. marts) (OV 2011, L 83, 1. lpp.), 1. pantu tās "mērķis ir nodrošināt augstu cilvēku veselības un vides aizsardzības līmeni, kā arī vielu [un] maisījumu [..] brīvu apriti [..], to veicot šādi: a) harmonizējot vielu un maisījumu klasifikācijas kritērijus un noteikumus par bīstamu vielu [un maisījumu] marķēšanu un iepakošanu".

2 Regulas Nr. 1272/2008 5.–8. apsvērums ir formulēts šādi:

"(5) Ar mērķi veicināt vispasaules tirdzniecību, vienlaikus aizsargājot cilvēku veselību un vidi, Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) struktūra 12 gados ir rūpīgi izstrādājusi harmonizētus klasificēšanas un marķēšanas kritērijus, izveidojot ķīmisko vielu klasificēšanas un marķēšanas globāli harmonizēto sistēmu (turpmāk – "GHS").

(6) Šī regula atbilst vairākiem paziņojumiem, kuros Kopiena paudusi nodomu sekmēt klasificēšanas un marķēšanas kritēriju globālu harmonizēšanu ne vien ANO līmenī, bet arī iekļaujot starptautiski apstiprinātos GHS kritērijus Kopienas tiesību aktos.

(7) Uzņēmumu ieguvumi pieaugs, ja arvien lielāks skaits pasaules valstu iekļaus savos tiesību aktos GHS kritērijus. Kopienai vajadzētu būt šā procesa līderim, lai mudinātu citas valstis sekot un lai rūpniecībai Kopienā nodrošinātu priekšrocības konkurētspējas ziņā.

(8) Tādēļ ir būtiski Kopienā harmonizēt vielu, maisījumu un dažu konkrētu izstrādājumu klasificēšanas un marķēšanas noteikumus un kritērijus, ņemot vērā GHS klasificēšanas kritērijus un marķēšanas noteikumus, kā arī balstoties uz 40 gadus ilgo pieredzi, kas gūta, īstenojot spēkā esošos Kopienas tiesību aktus ķīmisko vielu jomā, un saglabājot aizsardzības līmeni, kas sasniegts ar klasificēšanas un marķēšanas harmonizēšanas sistēmu, Kopienas bīstamības klasēm, kas vēl nav iekļautas GHS, kā arī esošajiem marķēšanas un iepakošanas noteikumiem."

3 Regulas Nr. 1272/2008 3. panta pirmajā daļā ir noteikts:

"Viela vai maisījums, kas atbilst fizikālas, veselības vai vides bīstamības kritērijiem, kuri izklāstīti I pielikuma 2. līdz 5. daļā, ir bīstams, un to klasificē atbilstīgi minētajā pielikumā aprakstītajām attiecīgām bīstamības klasēm."

4 Regulas Nr. 1272/2008 I pielikumā ir ietverti kritēriji vielu un maisījumu klasificēšanai bīstamības klasēs.

5 4.1.1.1. punktā ir definēts jēdziens "toksicitāte ūdens videi":

"a) "Akūta toksicitāte ūdens videi" ir vielai piemītoša īpašība radīt bojājumus ūdens organismam, ja tas tiek īslaicīgi ūdens vidē pakļauts vielas iedarbībai.

[..]

g) “Hroniska toksicitāte ūdens videi” ir vielas raksturīgā spēja radīt kaitīgu ietekmi uz ūdenī esošajiem organismiem iedarbības rezultātā, ko nosaka atbilstīgi organisma dzīves ciklam.

[..]”

6 Konkrētāk runājot par maisījumu klasificēšanas kritērijiem, 4.1.3. punktā ir paredzēts:

“4.1.3.1. Maisījumu klasifikācijas sistēma attiecas uz visām klasifikācijas kategorijām, ko izmanto vielām, t.i., kategoriju “akūts 1” un “hronisks 1 līdz 4”. Lai, klasificējot maisījuma bīstamību ūdens videi, izmantotu visus pieejamos datus, attiecīgā gadījumā izmanto šādu shēmu:

Maisījumu “attiecīgās sastāvdaļas” ir tās, kas ir klasificētas kategorijā “akūts 1” un “hronisks 1”, un maisījumā ir 0,1 % vai lielāka koncentrācija (masas procentos), kā arī tās, kas ir klasificētas kategorijā “hronisks 2”, “hronisks 3” un “hronisks 4” un maisījumā ir 1 % vai lielāka koncentrācija (masas procentos), ja vien nav pamata domāt (kā tas ir, piemēram, attiecībā uz ļoti toksiskām sastāvdaļām (sk. 4.1.3.5.5.5. iedaļu)), ka sastāvdaļa, kura ir zemākā koncentrācijā, tomēr ir būtiska, lai šo maisījumu pieskaitītu tiem maisījumiem, kas ir bīstami ūdens videi. Parasti vielām, kas klasificētas kategorijā “akūts 1” vai “hronisks 1”, koncentrācija, kura jāņem vērā, ir (0,1/M) %. (m koeficients ir paskaidrots 4.1.3.5.5.5. iedaļā).

4.1.3.2. Pieeja akūtas vides bīstamības klasificēšanai ir daudzpakāpju, un tā ir atkarīga no pieejamā informācijas daudzuma par pašu maisījumu un tā sastāvdaļām. 4.1.2. attēlā šis process ir izklāstīts šādi.

Daudzpakāpju pieejas elementi iekļauj:

– klasificēšanu, kam pamatā ir testēti maisījumi;

– klasificēšanu, kam pamatā ir savienošanas principi;

– “klasificēto sastāvdaļu summēšanas” un/vai “pieskaitīšanas formulas” izmantošanu.”

7 Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā “Summēšanas metode” ir noteikts:

“4.1.3.5.5.1.1. Attiecībā uz vielu klasificēšanu kategorijās “hronisks 1” līdz “hronisks 3” pamata toksicitātes kritēriji starp kategorijām atšķiras ar koeficientu 10. Vielas, kas ir klasificētas augstas toksicitātes diapazonā, ietekmē zemāka diapazona maisījuma klasifikāciju. Tādēļ, aprēķinot šīs klasifikācijas kategorijas, ir jāņem vērā ikvienas tādas vielas ietekme, kas klasificēta kategorijā “hronisks 1, 2 vai 3”.

4.1.3.5.5.1.2. Ja maisījumā ir sastāvdaļas, kas klasificētas kategorijā “akūts 1” vai “hronisks 1”, ir jāpievērš uzmanība faktam, ka šādas sastāvdaļas, kuru akūtā toksicitāte ir zem 1 mg/l un/vai hroniskā toksicitāte ir zem 0,1 mg/l (ja ātri nesadalās) un 0,01 mg/l (ja ātri sadalās), sekmē maisījuma toksicitāti, pat ja tās ir mazā koncentrācijā. Šāda augsta toksicitāte ūdens videi bieži piemīt pesticīdu aktīvajām vielām, bet tā piemīt arī citām vielām, tādām kā organometāliskie savienojumi. Šādos apstākļos parastās vispārējās robežkoncentrācijas izmantošanas rezultātā maisījumu klasificē neatbilstīgi. Tāpēc, lai ņemtu vērā ļoti toksiskas sastāvdaļas, ir jālieto koeficienti, kā izklāstīts 4.1.3.5.5.5. iedaļā.”

8 Runājot par klasificēšanu kategorijā “akūts 1”, Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5.3.1. punktā ir noteikts:

“Vispirms ņem vērā visas sastāvdaļas, kas ir klasificētas kategorijā “akūts 1”. Ja šo sastāvdaļu, kas reizinātas ar to atbilstīgajiem m koeficientiem, summa (procentos) ir lielāka par 25 %, maisījumu kopumā klasificē kategorijā “akūts 1”.

9 Runājot par klasificēšanu kategorijā "hronisks 1, 2, 3 un 4", Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5.4.1. punktā ir noteikts:

"Vispirms ņem vērā visas sastāvdaļas, kas ir klasificētas kategorijā "hronisks 1". Ja šo sastāvdaļu, kas reizinātas ar to atbilstīgajiem m koeficientiem, summa (procentos) ir vienāda ar 25 % vai lielāka, maisījumu klasificē kategorijā "hronisks 1". Ja aprēķinu rezultātā maisījums tiek klasificēts kategorijā "hronisks 1", tad klasificēšanas process ir pabeigts."

10 Runājot par maisījumiem ar ļoti toksiskām sastāvdaļām, šī pielikuma 4.1.3.5.5.5. punktā ir paredzēts:

"4.1.3.5.5.5.1. Kategorijas "akūts 1" un "hronisks 1" sastāvdaļas, kuru toksicitātes rādītājs ir zem 1 mg/l un/vai hroniskās toksicitātes rādītājs zem 0,1 mg/l (ja ātri nesadalās) un 0,01 mg/l (ja ātri sadalās), sekmē maisījuma toksicitāti, pat ja tā ir mazā koncentrācijā, un tām parasti piešķir lielāku svaru, piemērojot klasifikācijai summēšanas metodi. Ja maisījums satur sastāvdaļas, kas ir klasificētas kategorijā "akūts" vai "hronisks 1", piemēro vienu no turpmākā:

– 4.1.3.5.5.3. un 4.1.3.5.5.4. iedaļā izklāstītā daudzpakāpju pieeja, piemērojot masas summu, reizinot kategorijas "akūts 1" un "hronisks 1" sastāvdaļu koncentrācijas ar koeficientu, nevis vienkārši saskaitot procentus. Tas nozīmē, ka kategorijas "akūts 1" koncentrāciju 4.1.1. tabulas kreisajā slejā un kategorijas "hronisks 1" koncentrāciju 4.1.2. tabulas kreisajā slejā reizina ar atbilstīgo koeficientu. Koeficientus, ko izmanto šīm sastāvdaļām, nosaka, izmantojot toksicitātes vērtības, kas ir apkopotas 4.1.3. tabulā. Tāpēc, lai klasificētu maisījumu, kas satur kategorijas "akūts/hronisks 1" sastāvdaļas, klasificētājam, piemērojot summēšanas metodi, ir jāzina m koeficienta vērtība.

[..]"

11 Tā paša pielikuma 4.1.3. tabulā reizināšanas koeficienti ir definēti atkarībā no toksicitātes vērtības ļoti toksiskām maisījumu sastāvdaļām.

12 Runājot par administratīvo procedūru, Regulas Nr. 1272/2008 37. panta 1. punktā, kurā dalībvalstīm ir dotas pilnvaras iesniegt piedāvājumu vielas harmonizētai klasificēšanai, ir noteikts:

"Dalībvalsts kompetentā iestāde var iesniegt Aģentūrai priekšlikumu vielu harmonizētai klasificēšanai un marķēšanai un, vajadzības gadījumā, specifiskās robežkoncentrācijas vai m koeficientus vai priekšlikumu tos pārskatīt."

13 Saskaņā ar minētās regulas 37. panta 4. punktu Eiropas Ķimikāliju aģentūras (*ECHA*) Riska novērtēšanas komiteja (turpmāk tekstā – "*RAC*"), kas ir izveidota saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*) un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV 2006, L 396, 1. lpp.; labojums – OV 2007, L 136, 3. lpp.), 76. panta 1. punkta c) apakšpunktu, "18 mēnešu laikā no priekšlikuma saņemšanas dienas pieņem atzinumu par visiem priekšlikumiem, kas iesniegti saskaņā ar 1. vai 2. punktu, dodot iespēju iesaistītajām personām sniegt komentārus", un *ECHA* "šo atzinumu un komentārus nodod Komisijai".

14 Visbeidzot, piedāvāto klasifikāciju pieņemšanas procedūra minētās regulas 37. panta 5. punktā ir izklāstīta šādi:

"Ja Komisija konstatē, ka attiecīgās vielas klasificēšanas un marķēšanas harmonizēšana ir lietderīga, tā bez liekas kavēšanās iesniedz priekšlikumu lēmumam par to, ka šo vielu kopā ar attiecīgajiem klasificēšanas un marķējuma elementiem iekļauj VI pielikuma 3. daļas 3.1. tabulā un vajadzības gadījumā norāda specifiskās robežkoncentrācijas vai m koeficientus.

[..]"

Tiesvedības priekšvēsture

15 Prasītājs, *Industrial Química del Nalón, SA*, ražo augstas temperatūras akmeņogļu darvu (turpmāk tekstā – "*CTPHT*"). Tā darbība ir koncentrēta uz organiskās ķīmijas nozari un ir balstīta uz tādas augstas temperatūras akmeņogļu darvas destilēšanu, kas tiek iegūta, ražojot koksu, kuru izmanto domnās čuguna ražošanai. Prasītājs organiskās ķīmijas darbību veic savā ražotnē, kas atrodas Trubijā [*Trubia*] (Spānija), proti, autonomu rūpnīcu kopumā, kuras darbojas kā viena vienota vienība.

16 Saskaņā ar Regulas Nr. 1272/2008 VI pielikumā iekļautajā 3.1. un 3.2. tabulā ietverto aprakstu *CTPHT* ir augstas temperatūras akmeņogļu darvas destilācijas atlikums, melna, cieta masa ar mīksttapšanas temperatūru aptuveni no 30°C līdz 180°C, kas galvenokārt satur kompleksus aromātisko ogļūdeņražu savienojumus ar kondensētiem triju vai vairāk locekļu cikliem. Šī viela ir viena no vielām, kuru sastāvs nav zināms vai ir mainīgs un kuras ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli, jo to nevar pilnībā identificēt, izmantojot tās ķīmisko sastāvu. *CTPHT* galvenokārt izmanto, lai ražotu saistvielas elektrodiem, kas ir paredzēti alumīnija rūpniecībai un melnās metalurģijas nozarei.

17 2010. gada septembrī Nīderlandes Karaliste iesniedza *ECHA* lietas materiālus saskaņā ar Regulas Nr. 1272/2008 37. pantu, piedāvājot *CTPHT* klasificēt kā 1.A kategorijas kancerogēnu (H350), 1.B kategorijas mutagēnu (H340), 1.B kategorijas reproduktīvajai sistēmai toksisku (H360FD), "akūti toksisku ūdens videi 1. kategorijā" (H400) un "hroniski toksisku ūdens videi 1. kategorijā" (H410).

18 Pēc apsvērumu saņemšanas par attiecīgajiem lietas materiāliem sabiedriskās apspriešanas laikā *ECHA* šos lietas materiālus nosūtīja *RAC*.

19 2011. gada 21. novembrī *RAC* izdeva atzinumu par *CTPHT*, konsensa veidā apstiprinot Nīderlandes Karalistes iesniegto priekšlikumu. Šim atzinumam bija pievienots informatīvs dokuments, kurā bija ietverta detalizēta *RAC* analīze (turpmāk tekstā – "informatīvs dokuments"), un dokuments, kurā bija ietvertas Nīderlandes Karalistes atbildes uz apsvērumiem, kas bija sniegti par šīs dalībvalsts sagatavotajiem lietas materiāliem.

20 Runājot par *CTPHT* klasifikāciju kā vienu no vielām, kas ir toksiskas ūdens videi, *RAC* savā atzinumā norādīja, kā to savos *ECHA* iesniegtajos lietas materiālos bija ieteikusi Nīderlandes Karaliste, ka to nevar pamatot ar informāciju, kura izriet no pētījumiem atbilstoši pieejai "Water-Accommodated Fraction" ("ūdenī uzņemtās daļas pieeja", turpmāk tekstā – "*WAF*"). *RAC* šo apsvērumu pamatoja, norādot, pirmkārt, ka šī informācija ir iegūta bez ultravioletās (UV) apstarošanas, kaut gan atsevišķas *CTPHT* policiklisko aromātisko ogļūdeņražu (turpmāk tekstā – "PAO") sastāvdaļas ir fototoksiskas, un, otrkārt, ka attiecīgie pētījumi tika veikti tikai ar vienu iepildīšanu. Kā to savos *ECHA* iesniegtajos lietas materiālos bija ieteikusi Nīderlandes Karaliste, tā tādējādi uzskatīja, ka šīs vielas klasifikācijai ir jābūt pamatotai ar citādu pieeju, atbilstoši kurai *CTPHT* tiek uzskatīta par maisījumu. Saskaņā ar šo pieeju sešpadsmit PAO sastāvdaļas, kas ietilpst *CTPHT* un ko kā prioritāras vielas ir definējusi *Environmental Protection Agency* (*EPA*, ASV Vides aizsardzības aģentūra), un par kurām bija pieejami pietiekami ietekmes un iedarbības dati, tika analizētas atsevišķi saskaņā ar to toksicitāti ūdens videi. Piemērojot Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā paredzēto metodi, ko veido rezultātu

summas noteikšana, kura ir iegūta, attiecinot reizināšanas koeficientus (turpmāk tekstā – "m koeficienti") uz dažādiem PAO, lai piešķirtu papildu nozīmi ļoti toksiskām *CTPHT* sastāvdaļām (turpmāk tekstā – "summēšanas metode"), saskaņā ar *RAC* atzinumu minētā analīze liecināja, ka *CTPHT* ir jāklasificē kā "akūti toksiska ūdens videi 1. kategorijā" (H400) un "hroniski toksiska ūdens videi 1. kategorijā" (H410).

21 2013. gada 2. oktobrī, pamatojoties uz *RAC* atzinumu, Eiropas Komisija pieņēma Regulu (ES) Nr. 944/2013, ar ko, pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai, groza Regulu Nr. 1272/2008 (OV 2013, L 261, 5. lpp.). Atbilstoši Regulas Nr. 944/2013 1. panta 2. punkta a) apakšpunkta i) punktam un b) apakšpunkta i) punktam, lasot tos kopsakarā ar šīs pašas regulas II un IV pielikumu, *CTPHT* tika klasificēta kā 1.A kategorijas kancerogēna viela (H350), 1.B kategorijas mutagēna viela (H340), 1.B kategorijas reproduktīvajai sistēmai toksiska viela (H360FD), 1. kategorijas akūti toksiska ūdens videi viela (H400) un 1. kategorijas hroniski toksiska ūdens videi viela (H410). Atbilstoši Regulas Nr. 944/2013 3. panta 3. punktam šī klasifikācija bija piemērojama kopš 2016. gada 1. aprīļa. Saskaņā ar Regulas Nr. 944/2013 5. apsvērumu attiecībā uz *CTPHT* bija paredzēts garāks pārejas laikposms, pirms saskaņotās klasifikācijas piemērošana kļūs obligāta, lai uzņēmēji varētu izpildīt pienākumus, kas izriet no jaunās harmonizētās klasifikācijas tām vielām, kuras ir klasificētas kā ļoti toksiskas ūdens organismiem un kuru ietekmes sekas ūdens vidē var būt ilglaicīgas, it īpaši pienākumus, kas ir minēti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2008/68/EK (2008. gada 24. septembris) par bīstamo kravu iekšzemes pārvadājumiem (OV 2008, L 260, 13. lpp.) 3. pantā un III pielikumā.

22 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2013. gada 20. decembrī un reģistrēts ar lietas numuru T-689/13, prasītājs cēla prasību daļēji atcelt Regulu Nr. 944/2013, jo *CTPHT* tajā bija klasificēta kā 1. kategorijas akūti toksiska ūdens videi viela (H400) un 1. kategorijas hroniski toksiska ūdens videi viela (H410).

23 Ar 2015. gada 7. oktobra spriedumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767) Vispārējā tiesa atcēla Regulu Nr. 944/2013, ciktāl *CTPHT* tajā bija klasificēta kā 1. kategorijas akūti toksiska ūdens videi viela (H400) un 1. kategorijas hroniski toksiska ūdens videi viela (H410).

24 Konkrētāk, 2015. gada 7. oktobra sprieduma *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767) 30.–34. punktā Vispārējā tiesa it īpaši atzina:

"30 Šajā gadījumā ir jākonstatē, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jo, klasificēdama *CTPHT* kā 1. kategorijas akūti toksisku ūdens videi vielu (H400) un 1. kategorijas hroniski toksisku ūdens videi vielu (H410), pamatojoties uz tās sastāvdaļām, tā nav izpildījusi pienākumu ņemt vērā visus atbilstošos faktorus un apstākļus, lai pienācīgi ņemtu vērā proporciju, kādā *CTPHT* atrodas sešpadsmit PAO sastāvdaļas, un to ķīmisko iedarbību.

31 Saskaņā ar informatīvā dokumenta 7.6. punktu, lai klasificētu *CTPHT*, pamatojoties uz tās sastāvdaļām, tika pieņemts, ka visi *CTPHT* esošie PAO izšķīda ūdens fāzē un tādējādi bija pieejami ūdens organismiem. Ir minēts arī, ka tas, iespējams, izraisa *CTPHT* toksicitātes pārāk augstu vērtējumu un ka, ciktāl *WAF* sastāvs nebija skaidrs, šo toksicitātes vērtējumu varēja uzskatīt par visnelabvēlīgāko scenāriju.

32 Tomēr ne Komisija, ne *ECHA* Vispārējā tiesā nevarēja pierādīt, ka, *CTPHT* klasifikāciju kā 1. kategorijas akūti toksisku ūdens videi (H400) un 1. kategorijas hroniski toksisku ūdens videi (H410) pamatojot ar pieņēmumu, ka visi šajā vielā klātesošie PAO izšķīst ūdens fāzē un bija pieejami ūdens organismiem, Komisija ņēma vērā faktu, ka saskaņā ar 1.3. punktu informatīvajā dokumentā "Fizikāli ķīmiskās īpašības" *CTPHT* sastāvdaļas varēja tikt izdalītas no *CTPHT* tikai ierobežotā apjomā un ka šī viela ir ļoti stabila.

33 Pirmkārt, ne *RAC* atzinumā par *CTPHT*, ne informatīvajā dokumentā nav iekļauta nekāda argumentācija, kas pierādītu, ka, pieņemot, ka visi šajā vielā klātesošie PAO izšķīst ūdens fāzē un ir pieejami ūdens organismiem, ir ņemta vērā *CTPHT* zemā šķīdība ūdenī. [..]

34 Otrkārt, jākonstatē, ka saskaņā ar informatīvā dokumenta 1.3. punktu *CTPHT* šķīdības ūdenī augstākais koeficients attiecībā uz iepildīšanu bija maksimāli 0,0014 %. Ņemot vērā šo *CTPHT* zemo šķīdību ūdenī, Komisija nekādā veidā nav pierādījusi, ka šīs vielas attiecīgo klasifikāciju tā varēja pamatot ar pieņēmumu, ka visas *CTPHT* klātesošās PAO izšķīda ūdens fāzē un bija pieejamas ūdens organismiem. No informatīvā dokumenta 7.6.2. tabulas ir redzams, ka sešpadsmit PAO sastāvdaļas, kas ietilpst *CTPHT*, ir 9,2 % no šīs vielas. Tāpēc pieņemot, ka visi šie PAO izšķīst ūdenī, Komisija būtībā attiecīgo klasifikāciju pamatoja ar pieņēmumu, ka 9,2 % no *CTPHT* varēja izšķīst ūdenī. Tomēr no informatīvā dokumenta 1.3. punkta var redzēt, ka šāda vērtība nav reāla, ņemot vērā, ka maksimālais koeficients ir 0,0014 %."

25 Ar dokumentu, kas Tiesas kancelejā iesniegts 2015. gada 17. decembrī, Komisija iesniedza apelācijas sūdzību par 2015. gada 7. oktobra spriedumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767). Tiesas priekšsēdētājs ļāva Dānijas Karalistei, Vācijas Federatīvajai Republikai un Nīderlandes Karalistei iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

26 2016. gada 24. martā prasītājs iesniedza pieteikumu atbilstoši LESD 278. un 279. pantam, lūdzot izdot rīkojumu apturēt Regulas Nr. 944/2013 piemērošanu un apturēt tās iedarbību, līdz Tiesa būs lēmusi par Komisijas apelācijas sūdzību.

27 Ar 2016. gada 7. jūlija rīkojumu lietā Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P-R, nav publicēts, EU:C:2016:597) pieteikums par piemērošanas apturēšanu un pagaidu pasākumu noteikšanu tika noraidīts, ņemot vērā lūgto pasākumu nepietiekami steidzamo raksturu.

28 Ar 2017. gada 22. novembra spriedumu Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882), sekojot ģenerāladvokāta M. Bobeka [*M. Bobek*] secinājumiem lietā Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:646), Tiesa Komisijas apelācijas sūdzību noraidīja.

29 Konkrētāk, 39., 41.–47. un 51.–55. punktā Tiesa nosprieda šādi:

"39 Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā patiešām nav paredzēts izmantot citus kritērijus kā vien tos, kas skaidri minēti šajā normā. Tomēr jākonstatē, ka nevienā tiesību normā nav skaidri aizliegts ņemt vērā citus faktorus, kam varētu būt nozīme [..] vielas [, kas ir viena no vielām, kuru sastāvs nav zināms vai ir mainīgs un kuras ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli,] klasifikācijā.

[..]

41 [..] frāžu "attiecīgā gadījumā" (šī punkta angļu valodas redakcijā "where appropriate") un "visi pieejamie dati" lietojuma mērķis ir atcelt interpretāciju, saskaņā ar kuru informācijas, kas nav skaidri izmantota saistībā ar summēšanas metodi, ņemšanai vērā vajadzētu būt izslēgtai jebkādos apstākļos.

42 Turklāt no Regulas Nr. 1272/2008 preambulas 4.–8. apsvēruma izriet, ka Savienības likumdevējs ir vēlējies "sekmēt klasificēšanas un marķēšanas kritēriju globālu harmonizēšanu ne vien ANO līmenī, bet arī iekļaujot starptautiski apstiprinātos [GHS] kritērijus Kopienas tiesību aktos". Šajā nolūkā minētās regulas I pielikumā ir identiski iekļautas gandrīz visas [GHS] normas.

43 [..] no paša [GHS] teksta, it īpaši no tā 9. pielikuma "Instrukciju dokuments par bīstamību ūdens videi", izriet, ka metodoloģiskā pieeja, kāda norādīta, lai noteiktu vielu bīstamības ūdens videi klasifikāciju, ir sarežģīta tādēļ, ka "termins "viela" aptver plašu ķīmisko vielu spektru, no kurām

daudzas ir ļoti grūti klasificēt saskaņā ar sistēmu, kura balstīta uz stingriem kritērijiem". Tādējādi šajā dokumentā ir uzsvērtas pat ekspertiem sarežģītas interpretācijas problēmas, ko rada klasifikācija, it īpaši tā saukto "komplekso vai daudzkomponenšu" vielu klasifikācija, kuru biodegradācijas un bioakumulācijas, sadalīšanās koeficienta un šķīdības ūdenī īpašības rada visas interpretācijas problēmas, jo katra maisījuma sastāvdaļa var darboties atšķirīgi.

44 Tādējādi minētā dokumenta autori ir vēlējušies pievērst uzmanību ierobežojumiem, kas raksturīgi metodoloģiskajiem kritērijiem, kādi paredzēti [GHS] bīstamības ūdens videi klasifikācijai attiecībā uz atsevišķām vielām, kuras, konkrēti, ir ļoti kompleksas, stabilas vai vāji šķīst ūdenī.

45 Savienības likumdevējs ir iekļāvis [GHS] normas Regulas Nr. 1272/2008 I pielikumā, nepaužot nodomu atkāpties no šīs pieejas. Šajos apstākļos nevarētu uzskatīt, ka Savienības likumdevējs, šādi iekļaudams [GHS] Regulā Nr. 1272/2008, būtu abstrahējies no šiem metodoloģiskajiem ierobežojumiem.

46 Stingra un automātiska summēšanas metodes piemērošana jebkuros apstākļos var izraisīt to, ka netiek pietiekami novērtēta tādas [..] vielas [, kas ir viena no vielām, kuru sastāvs nav zināms vai ir mainīgs un kuras ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli,] bīstamība ūdens videi, kurai ir zināmas nedaudzas no sastāvdaļām. Šāds rezultāts nevar tikt uzskatīts par savienojamu ar vides un cilvēku veselības aizsardzības mērķi, kāds izvirzīts Regulā Nr. 1272/2008.

47 Tādējādi ir uzskatāms, ka tad, ja tiek piemērota summēšanas metode, lai noteiktu, vai [..] viela [, kas ir viena no vielām, kuru sastāvs nav zināms vai ir mainīgs un kuras ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli,] ietilpst akūtas toksicitātes ūdens videi un hroniskas toksicitātes ūdens videi kategorijās, Komisijai nav jāvērtē vienīgi faktori, kas skaidri minēti Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā, neņemot vērā nekādus citus faktorus. Atbilstoši tās pienākumam ievērot pienācīgu rūpību Komisijai ir rūpīgi un objektīvi jāpārbauda citi faktori, kuriem, lai gan tie nav skaidri minēti attiecīgajās normās, tomēr ir nozīme.

[..]

51 Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā minētā klasifikācijas metode ir balstīta uz pieņēmumu, ka sastāvdaļas, kas tiek ņemtas vērā, ir 100 % šķīstošas. Pamatojoties uz šo pieņēmumu, minētā summēšanas metode nozīmē, ka pastāv tāda sastāvdaļu koncentrācijas pakāpe, kuru nesasniedzot nevar tikt sasniegta robežvērtība 25 % apmērā, un tādējādi tā ietver sastāvdaļu, kuras ietilpst akūtās vai hroniskās toksicitātes kategorijās, koncentrāciju summas aprēķināšanu, kuras katra ir svērta atbilstoši m koeficientam, kas atbilst to toksicitātes veidam.

52 Tomēr šai metodei ir raksturīgi, ka tā zaudē ticamību situācijās, kurās sastāvdaļu svērtā summa pārsniedz koncentrācijas pakāpi, kura atbilst robežvērtībai 25 % apmērā, tādā proporcijā, kas ir mazāka par attiecību starp šķīdības koeficientu, kāds novērots attiecīgajai vielai kopumā, un hipotētisko šķīdības koeficientu 100 % apmērā. Tādēļ šādās situācijās kļūst iespējams summēšanas metodes rezultātā īpašos gadījumos sasniegt lielāku vai mazāku rezultātu par to pakāpi, kāda atbilst tiesību aktos paredzētajai robežvērtībai 25 % apmērā, atkarībā no tā, vai tiek ņemts vērā sastāvdaļu hipotētiskais šķīdības koeficients vai arī vielas kopumā šķīdības koeficients.

53 Nav strīda par to, ka no *RAC* atzinumam pievienotā ziņojuma I pielikuma 7.6.2. tabulas izriet, ka, pirmkārt, ar summēšanas metodi sasniegtais rezultāts ir 14 521 % un ka, otrkārt, šis rezultāts ir 581 reizi lielāks par minimālo pakāpi, kāda prasīta, lai pēc svēršanas ar m koeficientiem būtu sasniegta robežvērtība 25 % apmērā. Nav apstrīdēts arī tas, ka no minētā dokumenta 1.3. punkta "Fizikāli ķīmiskās īpašības" turklāt izriet, ka *CTPHT* maksimālais šķīdības ūdenī koeficients bija 0,0014 %, proti, koeficients, kas ir aptuveni 71 000 reižu mazāks par hipotētisko šķīdības koeficientu 100 % apmērā, kurš tiek izmantots attiecībā uz sastāvdaļām, kuras tiek ņemtas vērā.

54 Tātad Vispārējā tiesa, [2015. gada 7. oktobra] sprieduma [*Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767)], 34. punktā atzīdama, ka, "tāpēc pieņemot, ka vis[as] šīs [sastāvdaļas] izšķīst ūdenī, Komisija būtībā klasifikāciju pamatoja ar pieņēmumu, ka 9,2 % no *CTPHT* varēja izšķīst ūdenī. Tomēr no [*RAC* atzinuma pielikumā pievienotā] informācijas dokumenta 1.3. punkta var redzēt, ka šāda vērtība nav reāla, ņemot vērā, ka maksimālais koeficients ir 0,0014 %.

55 [2015. gada 7. oktobra] sprieduma [*Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767)], 32. punktā konstatējusi, ka "ne Komisija, ne *ECHA* [..] nevarēja pierādīt, ka [..] Komisija ņēma vērā faktu, ka saskaņā ar 1.3. punktu informācijas dokumentā, [kas pievienots *RAC* atzinuma pielikumā,] "Fizikāli ķīmiskās īpašības" *CTPHT* sastāvdaļas tika izdalītas no *CTPHT* tikai ierobežotā apjomā un to, ka minētā viela ir ļoti stabila", Vispārējā tiesa, nepieļaudama kļūdu tiesību piemērošanā, minētā sprieduma 30. punktā ir atzinusi, ka "Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jo, klasificēdama *CTPHT* starp akūtas toksicitātes ūdens vidē 1 vielām (H400) un hroniskas toksicitātes ūdens vidē 1 vielām (H410), pamatojoties uz tās sastāvdaļām, tā nav izpildījusi savu pienākumu ņemt vērā visus atbilstošos faktorus un apstākļus, lai pienācīgi ņemtu vērā proporciju, kādā *CTPHT* atrodas sešpadsmit [..] sastāvdaļas, un to ķīmisko iedarbību"."

30 2018. gada 9. jūlijā Komisija *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* (OV 2018, C 239, 3. lpp.) publicēja paziņojumu, konstatējot, ka daļēja Regulas Nr. 944/2013 atcelšana, ko ir pasludinājusi Vispārējā tiesa, tika saglabāta pēc apelācijas sūdzības noraidīšanas un ka *CTPHT* "vairs nav klasificēta kā 1. kategorijas akūti toksiska ūdens videi viela un 1. kategorijas hroniski toksiska ūdens videi viela".

Tiesvedība un lietas dalībnieku prasījumi

31 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 23. oktobrī, prasītājs, pamatojoties uz LESD 268. pantu, cēla šo prasību par zaudējumu atlīdzību.

32 Ar dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegti attiecīgi 2019. gada 11. februārī un 7. martā, Spānijas Karaliste un *ECHA* lūdza atļauju iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

33 Ar atsevišķiem dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegti 2019. gada 13. martā, 5. aprīlī, 29. un 31. maijā un 21. augustā, prasītājs atbilstoši Vispārējās tiesas Reglamenta 144. panta 2. punktam lūdza attiecībā uz Spānijas Karalisti un *ECHA* ievērot konfidencialitāti saistībā ar atsevišķu informāciju, kas ir ietverta prasības pieteikuma pielikumos, iebildumu rakstā, replikā un tās pielikumos, kā arī atbildē uz repliku.

34 Iebildumu raksts Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegts 2019. gada 14. martā.

35 Replikas raksts tika iesniegts 2019. gada 17. maijā.

36 Ar Vispārējās tiesas piektās palātas priekšsēdētāja 2019. gada 20. jūnija rīkojumiem Spānijas Karalistei un *ECHA* tika atļauts iestāties lietā Komisijas prasījumu atbalstam.

37 Ar dokumentiem, kas Vispārējās tiesas kancelejā tika iesniegti 2019. gada 8. jūlijā un 30. augustā, Spānijas Karaliste iebilda pret lūgumiem par konfidencialitātes ievērošanu. Ar dokumentiem, kas iesniegti 2019. gada 9. jūlijā un 5. septembrī, *ECHA* apstiprināja, ka tai nav iebildumu pret lūgumiem par konfidencialitātes ievērošanu.

38 Atbildes raksts uz repliku tika iesniegts 2019. gada 24. jūlijā.

39 2019. gada 6. septembrī Spānijas Karaliste un *ECHA* iesniedza savus attiecīgos iestāšanās rakstus.

40 Tā kā palātu sastāvs mainījās, lieta tika nodota jaunam tiesnesim referentam, kas darbojas astotajā palātā.

41 Ar Vispārējās tiesas astotās palātas priekšsēdētāja 2019. gada 25. novembra rīkojumu lūgumi par konfidencialitātes ievērošanu saistībā ar Spānijas Karalisti tika noraidīti.

42 2020. gada 8. janvārī prasītājs saskaņā ar Reglamenta 69. panta c) punktu lūdza apturēt tiesvedību līdz tiesas sēdes noturēšanai lietā T-638/18 attiecībā galvenokārt uz to, vai pastāv Eiropas Savienības atbildība, un līdz brīdim, kad Vispārējā tiesa taisīs spriedumu šajā jautājumā. Komisija piekrita tiesvedības apturēšanai šajā lietā, nosūtot 2020. gada 28. janvāra vēstuli.

43 2020. gada 2. aprīlī astotās palātas priekšsēdētājs nolēma neapturēt tiesvedību.

44 Pēc astotās palātas priekšlikuma Vispārējā tiesa 2020. gada 20. aprīlī, piemērojot Reglamenta 28. pantu, nolēma nodot lietu izskatīšanai palātā paplašinātā sastāvā.

45 Ar 2020. gada 22. aprīļa procesa organizatorisko pasākumu Vispārējā tiesa uzdeva lietas dalībniekiem jautājumus rakstveida atbilžu sniegšanai, uz kuriem tie atbildēja noteiktajā termiņā.

46 Ar 2020. gada 15. jūnija procesa organizatorisko pasākumu Vispārējā tiesa aicināja katru lietas dalībnieku iesniegt savus apsvērumus par atbildēm uz Vispārējās tiesas 2020. gada 22. aprīļa rakstveida jautājumiem. Lietas dalībnieki savus attiecīgos apsvērumus iesniedza noteiktajā termiņā.

47 Pēc tiesneša referenta priekšlikuma Vispārējā tiesa (astotā palāta paplašinātā sastāvā) nolēma sākt mutvārdu procesu. Tomēr ar 2020. gada 8. jūnija vēstuli galvenie lietas dalībnieki būtībā norādīja, ka viņu padomdevēji nevar fiziski piedalīties tiesas sēdē mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanai, kam bija jānotiek Vispārējās tiesas mītnes vietā Luksemburgā [*Luxembourg*] (Luksemburga), un ka gadījumā, ja viņu piedalīšanās šajā tiesas sēdē videokonferencē praktiski nebūs iespējama, tie atsakās no savu mutvārdu paskaidrojumu uzklausīšanas. Šādos apstākļos, uzskatot turklāt, ka lietas materiāli un it īpaši atbildes, ko lietas dalībnieki ir snieguši uz tās jautājumiem, kā arī to attiecīgie apsvērumi par minētajām atbildēm sniedz visu nepieciešamo informāciju, Vispārējā tiesa (astotā palāta paplašinātā sastāvā) atbilstoši Reglamenta 108. panta 2. punktam nolēma pabeigt tiesvedības mutvārdu daļu.

48 Prasītāja prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– atzīt, ka šī prasība ir pieņemama un pamatota;

– atzīt, ka tam ir jāsaņem atlīdzība par zaudējumiem, ko tam ir nodarījusi Komisija;

– piespriest Komisijai tam samaksāt atlīdzību par kaitējumu, kas ir radies kā prettiesiskas klasifikācijas tiešas sekas un kura kopējā summa ir 652 733 EUR, vai jebkādu citu summu, kuras pamatotību prasītājs pierādīs tiesvedības laikā vai ko novērtēs Vispārējā tiesa;

– pakārtoti, provizoriski atzīt, ka Komisijai ir pienākums atlīdzināt kaitējumu, un piespriest lietas dalībniekiem saprātīgā termiņā, skaitot no sprieduma pasludināšanas dienas, Vispārējā tiesā iesniegt aprēķinu par atlīdzības summu, par kādu tie ir vienojušies, vai, ja vienošanās netiktu panākta, piespriest lietas dalībniekiem tādā pašā termiņā Vispārējā tiesā iesniegt savas pretenzijas, kam ir pievienoti detalizēti apstiprinoši skaitliski pierādījumi;

– piespriest Komisijai tam samaksāt kompensācijas procentus atbilstoši standarta likmei, skaitot no zaudējumu rašanās dienas (proti, vai nu no dienas, kad stājās spēkā prettiesiskā klasifikācija, vai arī no dienas, kad radās zaudējumi);

– piespriest Komisijai samaksāt nokavējuma procentus atbilstoši likmei 8 % apmērā vai jebkādai citai likmei, ko Vispārējā tiesa uzskatīs par atbilstošu, kuri ir aprēķināti no maksājamās summas, skaitot no dienas, kad tiks pasludināts taisāmais Vispārējās tiesas spriedums, līdz tās faktiskai samaksai;

– piespriest Komisijai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

49 Komisijas prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību par zaudējumu atlīdzību;

– piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus šajā instancē;

– pakārtoti, ja Vispārējā tiesa lemtu par labu prasītājam saistībā ar atbildību, piešķirt lietas dalībniekiem sešu mēnešu termiņu, lai panāktu vienošanos par zaudējumu apmēru.

50 Spānijas Karalistes prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību par zaudējumu atlīdzību;

– piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

51 *ECHA* prasījumi Vispārējai tiesai ir šādi:

– noraidīt prasību par zaudējumu atlīdzību;

– piespriest prasītājam atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, kas radušies šajā tiesvedībā.

Juridiskais pamatojums

52 Prasības par zaudējumu atlīdzību pamatojumam prasītājs būtībā norāda, ka prettiesiska *CTPHT* klasifikācija par vienu no vielām, kas ir akūti toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H400) un hroniski toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H410), kura ir veikta ar Regulu Nr. 944/2013, tam ir radījusi mantisku kaitējumu, ko tas novērtē 652 733 EUR apmērā. Pirmkārt, šis kaitējums atbilstot izmaksām, ko ir radījusi iepakojuma pielāgošana, kā arī tādi pārvadājuma noteikumi kā tie, kuri izriet no ANO paraugnoteikumiem par bīstamo kravu pārvadājumiem, proti, it īpaši no Eiropas valstu nolīguma par bīstamo kravu starptautiskajiem pārvadājumiem ar autotransportu, Noteikumiem par bīstamo kravu starptautiskajiem dzelzceļa pārvadājumiem un Starptautiskā jūras bīstamo kravu kodeksa. Otrkārt, prasītājs atsaucas arī uz kaitējumu, kas izriet no papildu izmaksām, kuras ir radījusi Regulā Nr. 944/2013 paredzētā klasifikācija un kuras ir radušās, atjauninot drošības datu lapas saskaņā ar Regulu Nr. 1907/2006.

53 Komisija, ko atbalsta Spānijas Karaliste un *ECHA*, apgalvo, pirmkārt, ka tā nav pieļāvusi nevienu pietiekami būtisku tādas tiesību normas pārkāpumu, kuras mērķis ir tiesību piešķiršana privātpersonām, otrkārt, ka prasītājs nav pierādījis, ka pastāv reāls un droši zināms kaitējums, un, treškārt, ka prasītājs nav pierādījis cēloņsakarību starp prettiesiskumu un iespējami nodarīto kaitējumu.

54 Jākonstatē, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanās ir atkarīga no tā, vai ir izpildīti visi nosacījumi, proti, tādas tiesību normas pietiekami būtiska pārkāpuma esamība, kuras mērķis ir piešķirt tiesības privātpersonām, zaudējumu esamība un cēloņsakarība starp akta autora pienākumu pārkāpumu un cietušajām personām nodarītajiem zaudējumiem (skat. spriedumu, 2019. gada 10. septembris, *HTTS*/Padome, C-123/18 P, EU:C:2019:694, 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

55 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru, ja viens no šiem trim nosacījumiem nav izpildīts, prasība ir jānoraida kopumā, nepārbaudot pārējos minētās atbildības iestāšanās nosacījumus (skat. spriedumu, 1994. gada 15. septembris, *KYDEP*/Padome un Komisija, C-146/91, EU:C:1994:329, 81. punkts un tajā minētā judikatūra).

56 Runājot par pirmo no šiem nosacījumiem, prasītājs apgalvo, ka prettiesiskā *CTPHT* klasifikācija par vienu no vielām, kas ir akūti toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H400) un hroniski toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H410), kādu Tiesa ir konstatējusi savā 2017. gada 22. novembra spriedumā Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882), ir pietiekami būtisks tādas tiesību normas pārkāpums, kuras mērķis ir piešķirt tiesības privātpersonām.

57 Lai novērtētu, vai pastāv Komisijas pieļauts pārkāpums, kas var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību, vispirms ir jāpārbauda, vai prasītājs ir pierādījis, ka šajā gadījumā pastāv tiesību norma, kuras mērķis ir piešķirt tiesības privātpersonām judikatūras izpratnē un kura ir tikusi pārkāpta, pēc tam – vai šīs tiesību normas pārkāpums ir pietiekami būtisks judikatūras izpratnē.

Par tās tiesību normas raksturu, ko Komisija ir pārkāpusi, pieņemot Regulu Nr. 944/2013

58 Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru tiesību normas mērķis ir piešķirt tiesības privātpersonām, ja pārkāpums attiecas uz noteikumu, kas rada tiesības, kuras ir jāaizsargā valstu tiesām, jo šim noteikumam ir tieša iedarbība, kas rada priekšrocību, kuru var uzskatīt par iegūtām tiesībām, kura uzdevums ir aizsargāt privātpersonu intereses vai kas privātpersonām piešķir tiesības, kuru saturs ir pietiekami skaidri nosakāms (skat. spriedumu, 2014. gada 16. oktobris, *Evropaïki Dynamiki*/Komisija, T-297/12, nav publicēts, EU:T:2014:888, 76. punkts un tajā minētā judikatūra).

59 Prasītājs uzskata, ka tiesību normas, ko Komisija ir pārkāpusi, ir ietvertas Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā, proti, summēšanas metode, kā arī tās pienākumā rīkoties ar pienācīgu rūpību, kas ir raksturīgs labas pārvaldības principam. Šo tiesību normu kombinācija piešķir privātpersonām tiesības, kas tām ļaujot aizsargāt individuālā uzņēmuma intereses, ciktāl Komisijai esot pienākums rīkoties ar pienācīgu rūpību vielas klasificēšanā.

60 Atbildot uz Vispārējās tiesas uzdoto jautājumu, prasītājs precizēja, ka, tāprāt, Regulas Nr. 1272/2008 noteikumi varot aizsargāt privātpersonu intereses, jo tie nosaka vai palielina pienākumus, kuri tādiem operatoriem kā prasītājs ir jāizpilda, lai varētu īstenot savas tiesības laist tirgū klasificētās ķīmiskās vielas un maisījumus. Šajā ziņā prasītājs it īpaši atsaucas uz minētās regulas 4. panta 10. punktu, kurā ir noteikts, ka "vielas un maisījumus laiž tirgū tikai tad, ja tie atbilst šai regulai". Nepareiza klasifikācija esot apdraudējusi prasītāja tiesības laist tirgū vielas un maisījumus, kas, galu galā, ir atbilstoši minētajai regulai.

61 Komisija, ko atbalsta Spānijas Karaliste un *ECHA*, savukārt apgalvo, ka Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma noteikumi un it īpaši minētā pielikuma 4.1.3.5.5. punktā paredzētā summēšanas metode nepiešķir tiesības privātpersonām. Šajos noteikumos, ko Komisija uzskata par tīri metodoloģiskiem un kas izriet no *GHS*, ir apkopoti tehniskie un zinātniskie kritēriji vielu un maisījumu klasificēšanas nolūkā, pamatojoties uz vielām piemītošajām īpašībām. Tiesību normas, kas attiecas uz minētās regulas I pielikumā ietverto summēšanas metodi, vienkārši esot pieņemtas, lai noteiktu ar vielu un maisījumu toksicitāti ūdens videi saistīto bīstamību, pamatojoties uz zinātniskiem datiem, un neradot vajadzību līdzsvarot privātpersonu intereses. Turklāt tajās neesot paredzētas procesuālas normas, kuru mērķis ir aizsargāt privātpersonu intereses. Tādējādi ne vienībai, kas iesniedz sākotnējo klasifikācijas priekšlikumu, ne *RAC*, ne Komisijai nav pienākuma līdzsvarot privātpersonu intereses.

62 Šajā ziņā ir jākonstatē, ka saskaņā ar 2017. gada 22. novembra spriedumu Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) un 2015. gada 7. oktobra spriedumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767) Komisija ir pieļāvusi

acīmredzamu kļūdu vērtējumā, kad tā piemēroja Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā paredzēto summēšanas metodi. Tādējādi it īpaši no 2017. gada 22. novembra sprieduma Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) 47. punkta izriet, ka tad, "ja tiek piemērota summēšanas metode, lai noteiktu, vai [..] viela [, kas ir viena no vielām, kuru sastāvs nav zināms vai ir mainīgs un kuras ir kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli,] ietilpst akūtas toksicitātes ūdens videi 1. kategorijā un hroniskas toksicitātes ūdens videi 1. kategorijā, Komisijai nav jāvērtē vienīgi faktori, kas skaidri minēti Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā, neņemot vērā nekādus citus faktorus". Saskaņā ar 2015. gada 7. oktobra sprieduma *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767) 32. punktu ne Komisija, ne *ECHA* nevarēja Vispārējā tiesā pierādīt, ka Komisija ir ņēmusi vērā *CTPHT* zemo šķīdību ūdenī. Līdz ar to ir jākonstatē, ka pārkāptā tiesību norma, kā Vispārējā tiesa un pēc tam Tiesa to ir konstatējušas attiecīgajos spriedumos, ir atrodama minētās regulas I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā un ka runa ir par summēšanas metodi.

63 Jākonstatē, ka Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā paredzētā summēšanas metode ir ūdens videi bīstamu maisījumu klasificēšanas metode. Šī metode pati par sevi nepiešķir nekādas tiesības privātpersonām šaurā nozīmē. Savukārt, kā to būtībā apgalvo prasītājs, maisījuma klasifikācija par vienu no vielām, kas ir toksiskas ūdens videi, saskaņā ar šiem noteikumiem var radīt vai palielināt pienākumus, kuri attiecīgā gadījumā ir jāpilda tādiem operatoriem kā prasītājs, lai varētu laist tirgū šādu maisījumu.

64 Šajā gadījumā ir jānorāda, ka Regulas Nr. 1272/2008 mērķis saskaņā ar tās 1. panta 1. punktu ir nodrošināt ne tikai augstu cilvēku veselības un vides aizsardzības līmeni, bet arī vielu brīvu apriti.

65 Tādējādi, tā kā vielu un maisījumu saskaņotā klasifikācija rada zināmus pienākumus ķīmisko vielu ražotājiem un piegādātajiem, kas rada priekšnoteikumus to dalībai ķīmisko vielu un maisījumu brīvā apritē, tā noteikti ietekmē šo operatoru ekonomiskās intereses. Tas it īpaši izriet no Regulas Nr.944/2013 4. un 5. apsvēruma, kuros ir norādīts, ka ir vajadzīgs zināms laiks, lai operatori varētu vielu un maisījumu etiķetes un iepakojumu pielāgot jaunajai klasifikācijai un izpārdot krājumus.

66 Tomēr, konkrētāk runājot par specifisku tiesību normu, kas būtu pārkāpta šajā lietā, proti, summēšanas metodi, kas ir paredzēta Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā, ir jākonstatē, ka tās mērķis, pamatojoties uz tehniskiem un zinātniskiem kritērijiem, ir tikai maisījuma klasifikācijas nolūkā ļaut noteikt ar šāda maisījuma toksicitāti ūdens videi saistīto bīstamību, it īpaši, ņemot vērā tā sastāvdaļu toksicitāti ūdens videi. Šis ar toksicitāti saistītās bīstamības vērtējums izslēdz jebkādus apsvērumus, kas nav saistīti ar vielai piemītošajām īpašībām. Nav paredzēta nekāda privātpersonu interešu līdzsvarošana, to piemērojot.

67 Tādējādi summēšanas metode ir kā metodoloģisks noteikums, kas ir salīdzināms ar procesuālu noteikumu, kura vienīgais mērķis ir palīdzēt veikt ķīmisko maisījumu bīstamības vērtējumu, pamatojoties uz tiem piemītošajām īpašībām, nevis nodrošināt privātpersonu interešu aizsardzību (šajā nozīmē pēc analoģijas skat. spriedumus, 2007. gada 13. septembris, *Common Market Fertilizers* /Komisija, C-443/05 P, EU:C:2007:511, 143.–145. punkts, un 2020. gada 29. aprīlis, *Tilly-Sabco* /Komisija, T-437/18, nav publicēts, EU:T:2020:159, 52. punkts).

68 Šo interpretāciju apstiprina tas, ka ne Tiesa savā 2017. gada 22. novembra spriedumā Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882), ne Vispārējā tiesa savā 2015. gada 7. oktobra spriedumā *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767) nav uzskatījušas, ka acīmredzama kļūda vērtējumā ir saistīta ar to, ka Komisija nav ievērojusi *CTPHT* ražotāju un piegādātāju intereses. Tieši pretēji šajos spriedumos ir konstatēts, ka pastāv acīmredzama kļūda vērtējumā, jo Komisija, piemērojot summēšanas metodi, nav ņēmusi vērā maisījuma kā tāda zemo šķīdību, proti, elementu, kas var ietekmēt maisījuma bīstamību ūdens videi. Citiem vārdiem sakot, attiecīgās tiesību normas pārkāpums, kas ir konstatēts minētajos spriedumos, aprobežojas ar tās tehniskās un zinātniskās piemērojamības neievērošanu.

69 Tā kā noteikuma par summēšanas metodi mērķis būtībā nav aizsargāt privātpersonu intereses, prasītājs līdz ar to nevar *stricto sensu* atsaukties uz tā neievērošanu, lai pamatotu savu prasību par zaudējumu atlīdzību.

70 Tomēr Vispārējā tiesa uzskata, ka šī sprieduma 58. punktā minētā judikatūra nebūt neizslēdz, ka tādas tiesību normas pārkāpumu, kuras mērķis nav piešķirt tiesības privātpersonām *stricto sensu*, bet kas drīzāk var izraisīt to pienākumu noteikšanu vai palielināšanu, kādi privātpersonām ir saskaņā ar citām Savienības tiesību normām, varētu uzskatīt par tādu, kas var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību. Tāpat kā Tiesa to ir noteikusi saistībā ar nosacījumiem iespējai atsaukties uz starptautisko paražu tiesību normām (spriedums, 2011. gada 21. decembris, *Air Transport Association of America* u.c., C-366/10, EU:C:2011:864, 107. punkts), varētu uzskatīt, ka Savienības iestādes prettiesiska rīcība, kas ietekmē fiziskas vai juridiskas personas tiesisko stāvokli, kuru veido tās tiesības un atbilstoši tās pienākumi, attiecīgā gadījumā var pamatot Savienības ārpuslīgumiskās atbildības iestāšanos neatkarīgi no tā, vai runa ir par tiesību pārkāpumu vai prettiesisku pienākumu papildināšanu vai palielināšanu. Šajā ziņā, ņemot vērā šim tiesiskajam stāvoklim radīto apdraudējumu, atkarībā no lietas apstākļiem varētu nebūt nozīmes tam, vai iespējami prettiesisku administrācijas rīcību ir veidojis tiesību pārkāpums vai tā ir izraisījusi pienākumu papildināšanu vai palielināšanu saskaņā ar Savienības tiesībām. Tomēr šajā gadījumā, lai gan noteikums par summēšanas metodi kā tāds nepiešķir tiesības privātpersonām, tomēr rodas jautājums, vai pienākumi, ko ir radījusi kļūdaina summēšanas metodes piemērošana, var ietekmēt prasītāja tiesisko stāvokli tādā veidā, ka var uzskatīt, ka pēdējam minētajam, galu galā, ir subjektīvas tiesības uz pareizu summēšanas metodes piemērošanu, vai arī, tieši pretēji, šie pienākumi ir tikai tīri netiešas sekas šī noteikuma piemērošanai, kas ietekmē tikai prasītāja ekonomisko situāciju.

71 Katrā ziņā atbilde uz jautājumu, vai šajā gadījumā uz noteikuma par summēšanas metodi pārkāpumu, uz kuru ir balstīta *CTPHT* prettiesiskā klasifikācija, var atsaukties, lai pamatotu šo prasību par zaudējumu atlīdzību, ņemot vērā prasītāja tiesisko stāvokli ietekmējošo pienākumu papildinājumu vai palielināšanu, ir izšķiroša strīda atrisināšanai šajā lietā tikai tad, ja šis pārkāpums ir pietiekami būtisks iepriekš minētās judikatūras izpratnē, un tas būs jāpārbauda turpmāk.

72 Runājot par labas pārvaldības principam raksturīgā rūpības pienākuma pārkāpumu, uz kādu prasītājs ir norādījis savā replikā, ir jākonstatē, ka formāli prasības pieteikumā prasītājs nav konkrēti un individuāli norādījis uz minētā rūpības pienākuma pārkāpumu, lai pamatotu savu prasību par zaudējumu atlīdzību. Nešķiet arī, ka šo apgalvojumu varētu uzskatīt par prasības pieteikumā jau ietverta argumenta papildinājumu. Šādos apstākļos, ciktāl prasība par zaudējumu atlīdzību ir balstīta uz rūpības pienākuma pārkāpumu, tā, kā Komisija to ir apgalvojusi savos apsvērumos par atbildēm uz rakstveida jautājumu, kas šajā ziņā tika uzdots prasītājam, ir jāatzīst par nepieņemamu.

Par apgalvotā noteikuma par summēšanas metodi pārkāpuma smagumu

73 Runājot par nosacījumu, ka tiesību normas pārkāpumam ir jābūt pietiekami būtiskam, lai varētu iestāties Savienības ārpuslīgumiskā atbildība, prasītājs norāda, ka 2017. gada 22. novembra sprieduma Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) un 2015. gada 7. oktobra sprieduma *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767) formulējums neļauj rasties šaubām par to, ka acīmredzama kļūda Komisijas vērtējumā, proti, tas, ka, pieņemot *CTPHT* prettiesisku klasifikāciju, tā nav ievērojusi savas rīcības brīvības patieso apmēru, ir šāda veida pārkāpums.

74 Prasītājs uzskata, ka prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros uzmanīgi ir jāpārbauda attiecīgās Savienības iestādes akti, fakti un rīcība pirms kaitējuma rašanās. Akti, fakti un rīcība skaidri norādot, ka Komisija uzskatīja, ka tai nav nekādas rīcības brīvības summēšanas metodes piemērošanā. Tādējādi prasības par zaudējumu atlīdzību ietvaros esot jāuzskata, ka pārkāptais noteikums bija noteikums, kas

nesniedza nekādu rīcības brīvību, līdz ar to saskaņā ar 2000. gada 4. jūlija spriedumu *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija (C-352/98 P, EU:C:2000:361) ar vienkāršu tiesību pārkāpumu pietiek, lai pierādītu pietiekami būtiska pārkāpuma esamību.

75 Pamatojoties uz 1967. gada 14. jūlija spriedumu *Kampffmeyer* u.c./Komisija (5/66, 7/66, no 13/66 līdz 16/66 un no 18/66 līdz 24/66, nav publicēts, EU:C:1967:31), prasītājs norāda, ka, tā kā Komisija esot atteikusies īstenot savu rīcības brīvību un esot saglabājusi šo nostāju līdz brīdim, kad Tiesa noraidīja apelācijas sūdzību, tā esot "ļaunprātīgi piemērojusi atbilstošos būtiskos noteikumus", kas esot kritērijs, kurš ir jāpiemēro saistībā ar šo prasību.

76 Prasītājs turklāt uzskata, ka attiecīgajos tiesību aktos nav trūkumu un ka tādējādi Komisija nevar ne atsaukties uz tiesību aktu neskaidro raksturu, ne arī "attaisnoties, atbildību par pieļauto kļūdu pārnesot uz Eiropas Parlamentu un Padomi". Turklāt tiesības vienmēr esot bijušas pilnībā skaidras saistībā ar to, vai Komisijai bija rīcības brīvība, pārbaudot *CTPHT* klasifikāciju. Prasītājs šajā ziņā pamatojas it īpaši uz 2014. gada 22. maija rīkojumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./*ECHA* (C-287/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:599) un 2013. gada 7. marta spriedumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./*ECHA* (T-93/10, EU:T:2013:106), kuros, lai gan Regulas Nr. 1907/2006 kontekstā, tomēr esot apstiprināts, ka Komisija var atkāpties no paredzētajiem noteikumiem, izmantojot savu rīcības brīvību, lai atkāptos no neatbilstošiem secinājumiem minēto noteikumu stingras piemērošanas gadījumā.

77 Prasītājs it īpaši uzsver, ka tā aprēķina rezultāti, ko Komisija ir veikusi, izmantojot summēšanas metodi, ir nereāli, uz ko arī Tiesa esot norādījusi 2017. gada 22. novembra sprieduma Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) 53. punktā. Prasītāji iepriekš minētajā lietā vairākkārt esot Komisijai norādījuši uz šo rezultātu absurdumu pirms Regulas Nr. 944/2013 pieņemšanas, kā arī rakstveida procedūras laikā lietā T-689/13. Komisijas izvēles rezultātā *CTPHT* esot klasificēta kā ūdens videi toksiska viela, lai gan, kā uzskata prasītājs, tā nešķīst ūdenī un, tieši pretēji, ūdenī sacietē un nogrimst. Prasītājs uzskata, ka šāda izvēle "robežojas [..] ar patvaļu" 1979. gada 5. decembra sprieduma *Amylum* un *Tunnel Refineries*/Padome un Komisija (116/77 un 124/77, EU:C:1979:273) izpratnē un rūpīga iestāde nevar izdarīt šādu izvēli.

78 Visbeidzot, prasītājs norāda, ka Komisijas lēmumi iesniegt apelācijas sūdzību par 2015. gada 7. oktobra spriedumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767) un apstrīdēt pieteikumu par pagaidu apturēšanu esot pasliktinājuši un paildzinājuši tās pieļauto kļūdu.

79 Komisija, ko atbalsta Spānijas Karaliste un *ECHA*, apstrīd šos argumentus.

80 Vispirms ir jāatgādina, ka saskaņā ar pastāvīgo judikatūru ar tiesību akta prettiesiskuma konstatējumu, lai arī cik nevēlams šis prettiesiskums būtu, nepietiek, lai uzskatītu, ka ir izpildīts nosacījums par Savienības atbildības iestāšanos saistībā ar iestādēm pārmestās rīcības prettiesiskumu (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2011. gada 23. novembris, *Sison*/Padome, T-341/07, EU:T:2011:687, 31. punkts un tajā minētā judikatūra). Saskaņā ar judikatūru prasība par zaudējumu atlīdzību ir autonoms līdzeklis, kuram ir īpaša funkcija tiesiskās aizsardzības līdzekļu sistēmā un uz kuru attiecas saskaņā ar tā īpašo mērķi izstrādāti izmantošanas nosacījumi (spriedums, 1981. gada 17. decembris, *Ludwigshafener Walzmühle Erling* u.c./Padome un Komisija, no 197/80 līdz 200/80, 243/80, 245/80 un 247/80, EU:C:1981:311, 4. punkts). Tādējādi ar prasību par zaudējumu atlīdzību nav domāts nodrošināt atlīdzību par jebkāda prettiesiskuma radītu kaitējumu (spriedums, 2010. gada 3. marts, *Artegodan* /Komisija, T-429/05, EU:T:2010:60, 51. punkts).

81 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka prasība par pietiekami būtisku pārkāpumu ir domāta, lai neatkarīgi no attiecīgā prettiesiskā akta rakstura novērstu risku, ka, atlīdzinot attiecīgo uzņēmumu apgalvotos zaudējumus, tiktu kavēta attiecīgās iestādes spēja pilnībā īstenot savas kompetences vispārējās interesēs saistībā ar normatīvu aktu izstrādi vai ekonomikas politikas izvēli, kā arī administratīvās

kompetences jomā, tomēr neliekot privātpersonām ciest acīmredzamas un nepiedodamas pienākumu neizpildes sekas (skat. spriedumu, 2010. gada 3. marts, *Artegodan*/Komisija, T-429/05, EU:T:2010:60, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).

82 Komisijas akta, kurš ir pamatā prasītāja norādītajam kaitējumam, iespējamā atcelšana, pat ja šāda atcelšana būtu notikusi ar Vispārējās tiesas spriedumu, kas pasludināts pirms prasības par zaudējumu atlīdzību celšanas, nav neatspēkojams pietiekami būtiska šīs iestādes izdarīta pārkāpuma pierādījums, kas *ipso jure* ļautu konstatēt Savienības atbildību (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 8. maijs, *Export Development Bank of Iran*/Padome, T-553/15, nav publicēts, EU:T:2019:308, 55. punkts).

83 Noteicošais kritērijs, kas ļauj uzskatīt, ka ir izpildīta prasība nelikt šīm privātpersonām ciest acīmredzamas un neattaisnojamas attiecīgās iestādes pienākumu neizpildes sekas, ir tas, vai attiecīgā iestāde acīmredzami un būtiski ir pārkāpusi savas rīcības brīvības robežas (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2000. gada 4. jūlijs, *Bergaderm* un *Goupil*/Komisija, C-352/98 P, EU:C:2000:361, 43. punkts, un 2017. gada 30. maijs, *Safa Nicu Sepahan*/Padome, C-45/15 P, EU:C:2017:402, 30. punkts). Šis acīmredzama un būtiska pārkāpuma jēdziens nesakrīt ar acīmredzamas kļūdas vērtējumā jēdzienu, jo tie ir savstarpēji jānošķir. Šādas nenošķiršanas gadījumā jebkura acīmredzama kļūda vērtējumā un tādējādi jebkura Savienības iestādes kļūda situācijās, kurās tai ir piešķirta rīcības brīvība, varētu izraisīt tās ārpuslīgumisko atbildību. Kā tas tika minēts, iepriekš minētajā judikatūrā attiecīgajā jomā netiek uzskatīts, ka ikviens pārkāpums kā tāds pamato šādu atbildību. Tātad noteicošais, lai konstatētu, vai ir noticis šāds pārkāpums, ir attiecīgajai iestādei piešķirtās rīcības brīvības apjoms. Tādējādi no judikatūrā izstrādātajiem kritērijiem izriet, ka tad, ja attiecīgajai iestādei ir tikai ļoti ierobežota rīcības brīvība vai pat tās nav vispār, ar Savienības tiesību neievērošanu vien var būt pietiekami, lai pierādītu pietiekami būtiska pārkāpuma esamību (skat. spriedumu, 2011. gada 23. novembris, *Sison*/Padome, T-341/07, EU:T:2011:687, 35. punkts un tajā minētā judikatūra).

84 Tomēr šajā judikatūrā nav noteikta nekāda automātiska saikne starp attiecīgās iestādes rīcības brīvības neesamību, no vienas puses, un pietiekami būtiska Savienības tiesību pārkāpuma kvalifikāciju, no otras puses (skat. spriedumu, 2010. gada 3. marts, *Artegodan*/Komisija, T-429/05, EU:T:2010:60, 59. punkts).

85 Attiecīgās iestādes rīcības brīvības apjoms, kaut arī tam ir svarīga nozīme, nav ekskluzīvs kritērijs. Tieši pretēji, it īpaši ir jāņem vērā noregulējamo situāciju sarežģītība un aktu piemērošanas vai interpretācijas grūtības (skat. spriedumu, 2011. gada 23. novembris, *Sison*/Padome, T-341/07, EU:T:2011:687, 36. un 37. punkts un tajos minētā judikatūra), vai, vispārīgāk, joma, nosacījumi un konteksts, kādā pārkāptais noteikums ir saistošs attiecīgajai Savienības iestādei vai struktūrai (skat. spriedumu, 2017. gada 4. aprīlis, Ombuds/*Staelen*, C-337/15 P, EU:C:2017:256, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

86 No tā izriet, ka Savienības atbildība var iestāties tikai tad, ja tiek konstatēts, ka parasti piesardzīga un rūpīga iestāde līdzīgos apstākļos šādu nelikumību nebūtu pieļāvusi (skat. spriedumu, 2010. gada 3. marts, *Artegodan*/Komisija, T-429/05, EU:T:2010:60, 62. punkts).

87 Šajā ziņā judikatūrā turklāt ir precizēts, ka likumīga pienākuma neizpildi var uzskatīt par tādu, kas veido pietiekami būtisku pārkāpumu, lai varētu iestāties Savienības ārpuslīgumiskā atbildība, tikai tad, ja tā izpaužas kā tiesību normai acīmredzami pretēja un trešo personu interesēm būtiski kaitējoša rīcība, kam nav ne pamatojuma, ne izskaidrojuma konkrētajos ierobežojumos, kuri objektīvi ir piemērojami dienestam normālas darbības gaitā (spriedums, 2008. gada 9. septembris, *MyTravel* /Komisija, T-212/03, EU:T:2008:315, 43. punkts).

88 Līdz ar to Savienības tiesai pēc tam, kad tā vispirms ir noskaidrojusi, vai attiecīgajai iestādei ir bijusi rīcības brīvība, ir jāņem vērā noregulējamās situācijas sarežģītība, tiesību aktu piemērošanas un interpretācijas grūtības, pārkāptās tiesību normas skaidrības un precizitātes pakāpe un pieļautās kļūdas apzinātais vai neattaisnojamais raksturs (skat. spriedumu, 2011. gada 23. novembris, *Sison*/Padome, T-341/07, EU:T:2011:687, 40. punkts un tajā minētā judikatūra).

89 Ņemot vērā šos kritērijus, ir jāanalizē, vai tāda Komisijas pienākumu neizpilde, kāda ir konstatēta 2017. gada 22. novembra spriedumā Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) un 2015. gada 7. oktobra spriedumā *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767), ir pietiekami būtisks pārkāpums iepriekš minētās judikatūras izpratnē.

90 Šajā nolūkā ir jāatgādina apsvērumi, kas Vispārējai tiesai un pēc tam Tiesai lika konstatēt, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, *CTPHT* klasificēdama, pamatojoties uz summēšanas metodi.

91 Runājot par 2015. gada 7. oktobra spriedumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767), ir jānorāda, ka no tā 24. punkta izriet, ka Vispārējā tiesa ir vadījusies no pieņēmuma, ka Komisijai bija "plaša rīcības brīvība", lai klasificētu *CTPHT*. Šī paša sprieduma 30. punktā ir noteikts, ka "Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, jo, klasificēdama *CTPHT* kā 1. kategorijas akūti toksisku ūdens videi vielu (H400) un 1. kategorijas hroniski toksisku ūdens videi vielu (H410), pamatojoties uz tās sastāvdaļām, tā nav izpildījusi savu pienākumu ņemt vērā visus atbilstošos faktorus un apstākļus, lai pienācīgi ņemtu vērā proporciju, kādā *CTPHT* atrodas sešpadsmit PAO sastāvdaļas, un to ķīmisko iedarbību". Tādējādi Vispārējā tiesa uzskatīja, ka Komisija nespēja pierādīt, ka tā ir ņēmusi vērā, ka *CTPHT* sastāvdaļas varēja tikt izdalītas no *CTPHT* tikai ierobežotā apjomā un ka šī viela ir ļoti stabila, un tādējādi tai piemīt zema šķīdība ūdenī. Turklāt Vispārējā tiesa uzsvēra, ka, vadoties no pieņēmuma, ka visi *CTPHT* PAO šķīst ūdenī, Komisija *CTPHT* klasifikāciju pamatoja ar pieņēmumu, ka 9,2 % no *CTPHT* varēja izšķīst ūdenī, lai gan no informatīvā dokumenta izrietēja, ka šāda vērtība nav reāla, ņemot vērā, ka maksimālais *CTPHT* šķīdības ūdenī koeficients ir 0,0014 %. Turklāt Vispārējā tiesa ir atsaukusies uz akūtas toksicitātes ūdens videi definīciju, kas ir ietverta Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.1.1. punktā un kas, kā uzskata Vispārējā tiesa, ietvēra vielas īpašības, nevis tikai tās sastāvdaļu īpašības. Tāpat arī Vispārējā tiesa ir balstījusies uz Tiesas judikatūru, kas ir minēta 2015. gada 7. oktobra sprieduma *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767) 29. punktā, saskaņā ar kuru tikai tāpēc vien, ka kādai vielas sastāvdaļai piemīt zināms skaits īpašību, nevar uzskatīt, ka arī šai vielai tās piemīt.

92 2017. gada 22. novembra spriedumā Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) Tiesa nav apšaubījusi Vispārējās tiesas secinājumu, ka Komisijai bija plaša rīcības brīvība, lai klasificētu vielu atbilstoši Regulai Nr. 1272/2008, kā arī lai veiktu sarežģītu zinātnisku un tehnisku vērtējumu pārbaudi, kas tai šajā nolūkā bija jāveic. Tiesa arī atzina, ka Vispārējā tiesa nav pieļāvusi tiesību kļūdu, atzīdama, ka Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā. Tiesa it īpaši atsaucās uz to, ka ar Regulas Nr. 1272/2008 I pielikumu Savienības tiesībās ir iekļauti GHS kritēriji, identiski iekļaujot gandrīz visas tās normas. Šajā dokumentā ir uzsvērtas pat ekspertiem sarežģītas interpretācijas problēmas, ko rada klasifikācija, it īpaši tā saukto "komplekso vai daudzkomponenšu" vielu klasifikācija, kuru "[..] šķīdības ūdenī īpašības rada [..] interpretācijas problēmas, jo katra maisījuma sastāvdaļa var darboties atšķirīgi" (spriedums, 2017. gada 22. novembris, Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c., C-691/15 P, EU:C:2017:882, 43. punkts).

93 Tādējādi Tiesa uzskata, ka GHS autori vēlējās vērst uzmanību uz ierobežojumiem, kas ir raksturīgi metodoloģiskajiem bīstamības ūdens videi klasifikācijas kritērijiem attiecībā uz dažām vielām, kurām ir raksturīga sarežģītība, stabilitāte vai zema šķīdība ūdenī. Tāpat arī Tiesa uzskata, ka Savienības likumdevējs nav abstrahējies no šiem metodoloģiskajiem ierobežojumiem, GSH iekļaujot Regulā Nr. 1272/2008. Līdz ar to Tiesa uzskatīja, ka Komisijai nebija pienākuma savu vērtējumu attiecināt tikai uz tiem elementiem, kas skaidri ir paredzēti Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā, izslēdzot visus citus elementus.

94 Šajā ziņā Tiesa arī norādīja, ka saskaņā ar 4.1.3.1. punktu, ar ko ir ieviesti maisījumu klasifikācijas kritēriji, "lai, klasificējot maisījuma bīstamību ūdens videi, izmantotu visus pieejamos datus, attiecīgā gadījumā izmanto [konkrētu] shēmu", kas, kā uzskata Tiesa, bija vērsta uz to, lai atspēkotu interpretāciju, saskaņā ar kuru katrā ziņā būtu jāizslēdz tādas informācijas ņemšana vērā, kas nav tā, kura skaidri ir noteikta atbilstoši summēšanas metodei. Turklāt Tiesa norādīja, ka summēšanas metodei, ko Komisija ir piemērojusi šajā gadījumā, bija raksturīgi tas, ka atsevišķās situācijās tā zaudē

ticamību, kā tas ir šajā lietā aplūkotajā gadījumā, kad ar summēšanas metodi sasniegtais rezultāts ir 14 521 %, kas ir 581 reizi lielāks par minimālo pakāpi, kura ir prasīta, lai pēc svēršanas ar m koeficientiem būtu sasniegta robežvērtība 25 % apmērā, un ka maksimālā *CTPHT* šķīdības ūdenī pakāpe bija 0,0014 %, proti, aptuveni 71 000 reižu mazāka nekā hipotētiskā šķīdības pakāpe 100 % apmērā, kuru izmanto attiecībā uz vērā ņemtajām sastāvdaļām.

95 Ņemot vērā Vispārējās tiesas izdarīto konstatējumu, kuru ir apstiprinājusi Tiesa un saskaņā ar kuru Komisija šajā gadījumā ir pārkāpusi tiesību normu, kas tai piešķir rīcības brīvību, ir jānoraida prasītāja arguments, ka Komisija uzskatīja, ka summēšanas metode ir stingrs noteikums, kurš tai nepiešķir nekādu rīcības brīvību. Kaitējums, uz kuru prasītājs, iespējams, varētu atsaukties, izriet no acīmredzamas kļūdas vērtējumā, ko Komisija ir pieļāvusi šīs metodes piemērošanā. Šo pašu metodi, lai noteiktu to piemērojušās iestādes ārpuslīgumisko atbildību, nevar uzskatīt vienlaikus par tādu, kas piešķir rīcības brīvību saistībā ar pienākumu neizpildes kritēriju, un par stingru saistībā ar pietiekami būtiska pārkāpuma kritēriju.

96 No iepriekš minētās pastāvīgās judikatūras izriet, ka ir jānoraida arī prasītāja arguments, ka acīmredzama kļūda vērtējumā vienmēr ir pietiekami būtisks diskrecionāras tiesību normas pārkāpums. Kā tas ir norādīts šī sprieduma 80.–83. punktā, tā kā prasība par zaudējumu atlīdzību ir autonoms procesuālais tiesību aizsardzības līdzeklis, ar Komisijas akta prettiesiskumu vien nepietiek, lai iestātos Savienības ārpuslīgumiskā atbildība. Kļūdas vērtējumā kvalifikācija par acīmredzamu ir saistīta ar rīcības brīvības pārsniegšanu, un tādējādi tās mērķis ir situācijas, kurās šī pārsniegšana veido tiesību pārkāpumu, nošķirt no situācijām, kam ir raksturīga vienkārša nevienprātība attiecībā uz atbilstošu šīs rīcības brīvības īstenošanu. Tādējādi situācijā, kad attiecīgajai iestādei ir plaša rīcības brīvība, pietiekami būtiska pārkāpuma noteikšana var notikt tikai pēc tam, kad ir konstatēta acīmredzama kļūda vērtējumā, un tās mērķis ir, pamatojoties uz šī sprieduma 88. punktā paredzētajiem kritērijiem, identificēt visbūtiskākās un neattaisnojamas kļūdas, kas ir līdzvērtīgas acīmredzamai un būtiskai to robežu neievērošanai, kuras ir noteiktas attiecīgās iestādes rīcības brīvībai.

97 Runājot, pirmkārt, par kritēriju, kas attiecas uz pārkāptās tiesību normas, proti, Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punkta, skaidrību un precizitāti, ir jānorāda, ka saskaņā ar šī punkta formulējumu summēšanas metode izpaužas kā gandrīz mehānisks aprēķins, saskaņā ar kuru Komisija pārbauda, vai ļoti toksisku maisījuma sastāvdaļu koncentrāciju, kas ir reizinātas ar to atbilstošajiem m koeficientiem, summa (procentos) ir vienāda ar 25 % vai lielāka. Ja tas tā ir, maisījums, šajā gadījumā *CTPHT*, "tiek klasificēts" akūtas vai hroniskas toksicitātes 1. kategorijā (skat. Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5.3.1. un 4.1.3.5.5.4.2. punktu). Kā Tiesa to ir konstatējusi 2017. gada 22. novembra sprieduma Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) 39. punktā, minētās regulas I pielikuma 4.1.3.5.5. punktā nav skaidri paredzēts izmantot citus kritērijus kā tikai tos, kas ir skaidri paredzēti šajā tiesību normā.

98 Šajā ziņā ir jānoraida prasītāja arguments, ka 2013. gada 7. marta spriedumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./*ECHA* (T-93/10, EU:T:2013:106) var uzskatīt par tādu, kas veido precedentu, kurš ir izskaidrojis summēšanas metodes pieeju. Kā to pamatoti ir norādījusi Komisija, ne Vispārējā tiesa, ne Tiesa nav atsaukušās uz šo spriedumu. Turklāt ir jākonstatē, ka minētais spriedums attiecās nevis uz maisījuma klasifikāciju atbilstoši Regulai Nr. 1272/2008, kā tas ir šajā lietā, bet gan uz pavisam citu jautājumu, proti, uz *CTPHT* identificēšanu par vielu, kura rada ļoti lielas bažas, atbilstoši Regulas Nr. 1907/2006 57. pantam. Tādējādi, tā kā Vispārējā tiesa 2013. gada 7. marta spriedumā *Bilbaína de Alquitranes* u.c./*ECHA* (T-93/10, EU:T:2013:106) atzina, ka *ECHA* nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, uzskatīdama, ka *CTPHT* piemīt atsevišķas īpašības, šajā gadījumā it īpaši "noturīgas un bioakumulatīvas" īpašības, jo šīs īpašības piemīt tās sastāvdaļām, Vispārējā tiesa nav noteikusi vispārēju noteikumu, saskaņā ar kuru, ja tiesību aktos ir noteikti lēmuma pieņemšanas kritēriji, konkrēti un skaidri neaizliedzot ņemt vērā citus faktorus, iestāde var ņemt vērā vai pat tai katrā ziņā ir jāņem vērā citi faktori. Katrā ziņā, kā to ir norādījusi arī Komisija, pat ja pieņem, ka šis Vispārējās tiesas spriedums ir radījis skaidru judikatūru saistībā ar uzdoto jautājumu, *quod non* ir jākonstatē, ka minētais spriedums kļuva galīgs tikai pēc tam, kad Tiesa bija noraidījusi apelācijas sūdzību ar 2014. gada 22. maija rīkojumu

Bilbaína de Alquitranes u.c./*ECHA* (C-287/13 P, nav publicēts, EU:C:2014:599), proti, pēc Regulas Nr. 944/2013 pieņemšanas, kas nozīmē, ka tas nevarēja šī fakta dēļ vien veidot precedentu, ko Komisija būtu varējusi ņemt vērā un kas tai būtu bijis jāņem vērā, pieņemot Regulu Nr. 944/2013.

99 Tādējādi Regulas Nr. 1272/2008 I pielikuma 4.1.3.5.5. punktu nevar uzskatīt par tādu, kas Regulas Nr. 944/2013 pieņemšanas dienā veidoja pavisam skaidru noteikumu par tās rīcības brīvības esamību, kāda Komisijai bija, lai piemērotu summēšanas metodi. Tā formulējums nenorāda uz šādas diskrecionāras varas esamību, un tajā it īpaši nav minēts, ka maisījuma šķīdība ir vērā ņemams faktors. Šajā ziņā ir jākonstatē, ka Vispārējā tiesa, un it īpaši Tiesa, ir atzinušas rīcības brīvības esamību, kam esot bijis jāliek Komisijai ņemt vērā citus elementus, nevis tos, kas ir skaidri paredzēti 4.1.3.5.5. punktā, pamatojoties uz apsvērumiem, kuri ne tieši, ne skaidri neizriet no paša minētā punkta formulējuma. Konkrētāk, Tiesa ir izmantojusi apsvērumus, kuri ir saistīti ar vispārīgāku normatīvo kontekstu, proti, it īpaši to, ka summēšanas metode neabstrahējas no tādiem metodoloģiskiem ierobežojumiem, kuri ir norādīti GHS, ko ar Regulu Nr. 1272/2008 ir paredzēts iekļaut Savienības tiesībās saskaņā ar tās 6. apsvērumu. Kā Tiesa ir norādījusi 2017. gada 22. novembra sprieduma Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) 43. punktā, šajā dokumentā ir uzsvērtas interpretācijas problēmas, ko rada tādu kompleksu vai daudzkomponenšu vielu kā *CTPHT* klasifikācija. Šīs interpretācijas grūtības, kas summēšanas metodes piemērošanu padara sarežģītu un kas turklāt ir atklātas minētajā spriedumā, nepieļauj, ka Komisijas rīcība varētu tikt kvalificēta kā tāda, kura acīmredzami un būtiski ir pretrunā pārkāptajai tiesību normai (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 9. septembris, *MyTravel*/Komisija, T-212/03, EU:T:2008:315, 43. punkts). Lai gan ir tiesa, ka saskaņā ar 2017. gada 22. novembra spriedumu Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) un 2015. gada 7. oktobra spriedumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767) šī rīcība nav likumīga, tā tomēr var būt izskaidrojama ar minētā 4.1.3.5.5. punkta formulējumu un ar interpretācijas grūtībām kompleksu vielu klasifikācijā.

100 Runājot, otrkārt, par to, vai Komisijas pieļautā kļūda, ko ir konstatējusi Vispārējā tiesa un pēc tam Tiesa, ir apzināta vai neattaisnojama, ir jākonstatē sekojošais.

101 Vispirms ir jānorāda, ka ne Vispārējā tiesa, ne Tiesa nav apšaubījušas summēšanas metodes izmantošanu. Kā tas ir norādīts 2017. gada 22. novembra sprieduma Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) 26. punktā, Komisija ir pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, "piemērojot summēšanas metodi".

102 Turklāt ir jākonstatē, ka Komisija summēšanas metodi piemēroja, stingri ievērojot 4.1.3.5.5. punkta formulējumu. Ļoti toksisko *CTPHT* sastāvdaļu koncentrāciju summu tā aprēķināja pēc atbilstošo m koeficientu piemērošanas. Šāda šīs metodes piemērošana, ievērojot 4.1.3.5.5. punkta formulējumu, norāda, ka Komisija bija paredzējusi rīkoties savas kompetences robežās, ko parasti var uzskatīt par piesardzīgu pieeju situācijā, kurai ir raksturīga īpaša zinātniska un tehniska sarežģītība. Kā ģenerāladvokāts Bobeks ir norādījis secinājumu lietā Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:646) 75. punktā, princips par "šādu [pieeju] ir tikai apsveicams", lai gan tas šajā gadījumā ir izrādījies kļūdains.

103 Lai gan ir tiesa, ka šī pieeja ir atzīta par tādu, atbilstoši kurai Tiesa un Vispārējā tiesa ir pieļāvušas acīmredzamu kļūdu, ja šāda pieeja, kurā ir ievērots tiesību normas drīzāk preskriptīvais formulējums jomā, kurai ir raksturīga liela zinātniskā un tehniskā sarežģītība, un kas turklāt iekļaujas tiesību aktos, kuru mērķis saskaņā ar Regulas Nr. 1272/2008 1. pantu "ir nodrošināt augstu cilvēku veselības un vides aizsardzības līmeni, kā arī vielu [un] maisījumu [..] brīvu apriti [..], harmonizējot vielu un maisījumu klasifikācijas kritērijus un noteikumus par bīstamu vielu [un maisījumu] marķēšanu un iepakošanu", tiktu kvalificēta par neattaisnojamu, tas pārsniegtu pietiekami būtiska pārkāpuma rādītājus, kas ir noteikti iepriekš minētajā judikatūrā. Šāda pieeja nav rīcība, kas acīmredzami un būtiski ir pretrunā tiesību normai un kam nav ne pamatojuma, ne izskaidrojuma konkrētajos

ierobežojumos, kuri objektīvi ir piemērojami Komisijai, īstenojot savas kompetences, lai klasificētu vielas, kuru sastāvs nav zināms (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2008. gada 9. septembris, *MyTravel* /Komisija, T-212/03, EU:T:2008:315, 43. punkts).

104 Turklāt ir jāatgādina, ka šajā gadījumā Komisija ievēroja *RAC* atzinumu, kas savukārt ir Regulā Nr. 1272/2008 paredzēta procesa rezultāts. Šis process tika sākts ar klasifikācijas priekšlikumu, ko iesniegusi Nīderlandes Karaliste saskaņā ar minētās regulas 37. panta 1. punktu. Pēc tam par šo priekšlikumu notika sabiedriskā apspriešana, pirms *RAC*, kurā savukārt ietilpst dalībvalstu pārstāvji, konsensa veidā pieņēma attiecīgo atzinumu saskaņā ar minētās regulas 37. panta 4. punktu.

105 Jautājums par *CTPHT* zemo šķīdību tika izvirzīts, ierosinot publisko apspriešanu attiecībā uz dokumentāciju, kas sagatavota saskaņā ar Regulas Nr. 1272/2008 VI pielikumu un ko no akmeņoglēm iegūto ķīmisko vielu nozares grupa iesniegusi 2010. gada 15. novembrī. Turklāt 2011. gada 27. jūnija vēstulē, kas tika nosūtīta *RAC* sekretariātam, šī grupa, atsaucoties uz zinātnisku publikāciju, precizēja, ka *CTPHT* maksimālā šķīdība ūdenī ir 0,0004 %. Tādējādi ir jākonstatē, ka *RAC* atzinums tika sniegts, pilnībā apzinoties *CTPHT* zemo šķīdību. Līdz ar to *CTPHT* zemo šķīdība *RAC* aplūkoja informatīvā dokumenta 92. lappusē, jo tajā ir precizēts, ka summēšanas metodes piemērošanas nolūkā tiek prezumēts, ka visi PAO šķīst ūdenī un ka šī prezumpcija, iespējams, sekmē *CTPHT* toksicitātes pārāk augsto vērtējumu. Tajā paša laikā *RAC* tomēr savā atzinumā paskaidroja, ka šādu toksicitāti var uzskatīt par sliktāko no scenārijiem (*worst case*), jo *CTPHT* sastāvs bija neskaidrs un nevarēja izslēgt, ka citas *CTPHT* sastāvdaļas sekmē pašas *CTPHT* toksicitāti. Tādējādi *RAC* atzinumā ir ietverts skaidrojums, kas attiecas vismaz uz saspīlējumu starp, pirmkārt, prezumpciju, ka visi PAO šķīst ūdenī, un, otrkārt, *CTPHT* zemo šķīdību ūdenī.

106 Ņemot vērā visus iepriekš paustos apsvērumus, šajā gadījumā nav pierādīts, ka, ņemot vērā piemērojamo sarežģīto tiesisko regulējumu, ikviena parasti piesardzīga un rūpīga iestāde būtu uzskatījusi par vajadzīgu šaubīties par *RAC* atzinuma ticamību tik lielā mērā, ka tai būtu bijis no tā jāatkāpjas, lai ņemtu vērā kritēriju, kas skaidri nav paredzēts Regulā Nr. 1272/2008. Šajā ziņā ir svarīgi atgādināt – tas, ka *CTPHT* ir viela, kuras sastāvs nav zināms un kura ir kompleksa, ir īpašs ierobežojums, ar kādu Komisija sastapās Regulas Nr. 944/2013 pieņemšanas brīdī. Šādā situācijā, kad pastāv nenoteiktība saistībā ar precīzu *CTPHT* sastāvu, par neattaisnojamu kļūdu tomēr nevar uzskatīt to, ka iestāde piesardzības apsvērumu dēļ ievēro tādas ekspertu grupas kā *RAC* atzinumu, kas turklāt bija pieņemts ar konsensu un bija balstīts uz *CTPHT* toksicitātes pārāk zema novērtējuma riska identificēšanu, jo šī atzinuma 92. lappusē bija norādīts, ka šis risks ir sliktākais no scenārijiem (*worst case*) – situācijā, kad nebija zināma citu *CTPHT* sastāvdaļu toksicitāte ūdens videi.

107 Šajā ziņā vēlreiz ir jāatgādina, ka tādu vielu un maisījumu kā *CTPHT* klasifikācijas mērķis saskaņā ar Regulas Nr. 1272/2008 1. panta 1. punktu ir nodrošināt augstu cilvēku veselības un vides aizsardzības līmeni. Turklāt, lai gan piesardzības princips nav skaidri minēts Regulā Nr. 1272/2006, šis princips, uz kuru ir balstīti it īpaši Regulas Nr. 1907/2006 noteikumi, nevar tikt ignorēts, klasificējot ķīmiskas vielas un maisījumus, kas ir joma, kura ir cieši saistīta ar Regulā Nr. 1907/2006 paredzēto jomu. Piesardzības princips, kas ir vispārējs Savienības tiesību princips, nenoteiktības gadījumā pilnvaro kompetentās iestādes veikt atbilstošus pasākumus, lai novērstu konkrētus iespējamos riskus sabiedrības veselībai, drošībai un videi, negaidot, līdz šo risku realitāte un nopietnība kļūst pilnībā acīmredzama (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2014. gada 10. aprīlis, *Acino*/Komisija, C-269/13 P, EU:C:2014:255, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).

108 Šādā normatīvajā kontekstā ar Regulu Nr. 1272/2008 Komisijai tiek piešķirta kompetence klasificēt ķīmiskās vielas. Kā to norāda šī lieta, šīs kompetences īstenošana var izraisīt vajadzību izdarīt secinājumus par kompleksu vielu toksicitāti. Šīs kompetences īstenošana faktiski varētu tikt kavēta, kaitējot iepriekš minētajiem mērķiem, ja lēmuma par kompleksu vielu klasifikāciju pieņemšana varētu izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību, ja kā faktori, kas iespējamo kļūdu varētu padarīt attaisnojamu, netiktu ņemta vērā zinātniskā sarežģītība un no tās izrietošā nenoteiktība, tāpat kā piemērojamā tiesiskā regulējuma sarežģītība.

109 Katrā ziņā Komisijas pieļautā kļūda nav rīcība, kas robežojas ar patvaļu 1979. gada 5. decembra sprieduma *Amylum* un *Tunnel Refineries*/Padome un Komisija (116/77 un 124/77, EU:C:1979:273) izpratnē. Pretēji tam, ko apgalvo prasītājs, augstais rezultāts, kādu izraisīja summēšanas metodes piemērošana šajā gadījumā, neļauj secināt, ka Komisijas rīcība būtu robežojusies ar patvaļu. Protams, Tiesa uz rezultātu 14 521 % apmērā ir atsaukusies kā uz tādu, kas norāda uz situāciju, kurā summēšanas metode zaudē ticamību. Tomēr šis rezultāts 14 521 % apmērā, kas pirmajā mirklī šķiet pārsteidzošs, it īpaši salīdzinot to ar robežlīmeni 25 % apmērā, kāds ir vajadzīgs, lai secinātu 1. kategorijas akūtu un hronisku toksicitāti, ir rezultāts, kurš nenovēršami matemātiski izriet no summēšanas metodes piemērošanas, jo dažu *CTPHT* sastāvdaļu m koeficients ir ļoti augsts. Minot piemēru, ir jākonstatē, ka dažām *CTPHT* sastāvdaļām, piemēram, šajā gadījumā fluorantēnam, tika piemērots m koeficients 10 000 apmērā. Tādējādi nevar pieņemt, ka augstais šāda aprēķina rezultāts pats par sevi apliecina Komisijas pieļautās kļūdas neattaisnojamo raksturu. Tā kā Komisija Regulas Nr. 944/2013 pieņemšanas laikā varēja saprātīgi domāt, ka tai nav rīcības brīvības *CTPHT* klasifikācijā, pamatojoties uz summēšanas metodi un ņemot vērā normatīvo kontekstu, kādā iekļaujas šī klasifikācija, kam ir raksturīgs mērķis nodrošināt augstu vides aizsardzības līmeni, pilnībā ievērojot piesardzības principu, tas, ka, pastāvot ļoti augstiem m koeficientiem, kā tas ir šajā gadījumā, rezultāts 14 521 % apmērā tai nelika apšaubīt summēšanas metodes piemērošanu, tieši pretēji, šķiet attaisnojams apstāklis.

110 Tādējādi Komisija ir īstenojusi rīcību, kas drīzāk līdzinās rīcībai, kādu varētu sagaidīt no parasti piesardzīgas un rūpīgas iestādes, nekā iestādes rīcībai, kura robežojas ar patvaļu. Līdzīgā situācijā, nepastāvot alternatīvai metodei, kas būtu skaidri paredzēta Regulā Nr. 1272/2008, nebūtu pilnībā pārsteidzoši, ka iestāde var uzskatīt, ka tā ir pakļauta atcelšanas riskam, nolemjot ņemt vērā citus faktorus, nevis tos, kas ir skaidri paredzēti Regulas Nr. 1272/2008 I pielikumā un it īpaši tā 4.1.3.5.5. punktā.

111 Turklāt ir jākonstatē, ka ne Vispārējā tiesa, ne Tiesa nav lēmušas par jautājumu, vai *CTPHT* klasifikācija par vienu no vielām, kas ir akūti toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H400) un hroniski toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H410), bija pareiza vai nepareiza pēc būtības. Kā arī ģenerāladvokāts Bobeks ir norādījis secinājumu lietā Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15, EU:C:2017:646) 70. punktā, strīds attiecās nevis uz *CTPHT* klasifikācijas pareizība, bet tikai uz to, kādus faktorus būtu bijis jāņem vērā, piemērojot summēšanas metodi. It īpaši nav izslēgts, ka, pat ja Komisija būtu ņēmusi vērā *CTPHT* zemo šķīdību ūdenī, tā tomēr būtu nonākusi pie tāda paša secinājuma saistībā ar *CTPHT* klasifikāciju par vienu no vielām, kas ir akūti toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H400) un hroniski toksiskas ūdens videi 1. kategorijā (H410).

112 Šajā ziņā ir arī jākonstatē, ka pēc 2017. gada 22. novembra sprieduma Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) netika iesniegta neviena jauna klasifikācijas iniciatīva. Kā Komisija paskaidroja atbildē uz Vispārējās tiesas rakstveida jautājumu šajā ziņā jaunas klasifikācijas neesamība var būt it īpaši izskaidrojama, pirmkārt, ar to, ka *CTPHT* varēja uzskatīt par mazāk prioritāru, ņemot vērā, ka saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) 2017/999 (2017. gada 13. jūnijs), ar ko groza XIV pielikumu Regulā Nr. 1907/2006 (OV 2017, L 150, 7. lpp.), *CTPHT* tika iekļauta Regulas Nr. 1907/2006 XIV pielikumā tās kancerogēno īpašību, tās noturīgo, bioloģiski akumulatīvo un toksisko īpašību un tās ļoti noturīgo un ļoti bioloģiski akumulatīvo īpašību dēļ, un tādējādi tās izmantošanai no 2020. gada 4. oktobra ir jāpiemēro atļaujas izsniegšanas procedūra. Otrkārt, Komisija kā iespējamo iemeslu ir minējusi to, ka jautājums par summēšanas metodes pareizu piemērošanu vielai vai maisījumam, kam ir zema šķīdība ūdenī, pēc minētā Tiesas sprieduma palika neatrisināts.

113 Protams, jautājuma par to, kādu iemeslu dēļ nav jaunas klasifikācijas, hipotētiskais raksturs neļauj veikt galīgo vērtējumu par šo iemeslu atbilstību šajā lietā. Tomēr ir jāuzskata – tas, ka Komisijas pieļautā kļūda, ko ir konstatējusi Vispārējā tiesa un pēc tam Tiesa, netika labota, izmantojot jaunu klasifikāciju, var atspoguļot grūtības, kas ir saistītas ar pareizu summēšanas metodes piemērošanu. Tādējādi tas, ka Komisijas pieļauto kļūdu, uz kuru, iespējams, ir norādīts šajā gadījumā, ir grūti labot, nepieļauj arī, ka šo kļūdu varētu kvalificēt kā neattaisnojamu.

114 Visbeidzot, pretēji tam, ko, šķiet, apgalvo prasītājs, tas, ka Komisija īstenoja savas procesuālās tiesības, iebilstot pret lūgumu apturēt piemērošanu, kā arī iesniedzot apelācijas sūdzību par 2015. gada 7. oktobra spriedumu *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767), nevar būt faktors, kurš pastiprina pieļauto kļūdu. Šajā ziņā no ikvienas parasti piesardzīgas un rūpīgas iestādes līdzīgā situācijā var saprātīgi sagaidīt, ka tā iesniegs apelācijas sūdzību, lai saņemtu Tiesas skaidrojumu par tās pienākumu apjomu, veicot kompleksu vielu klasifikāciju. Turklāt ir jānorāda, ka 2017. gada 22. novembra spriedumā Komisija/*Bilbaína de Alquitranes* u.c. (C-691/15 P, EU:C:2017:882) ir ietverts zināms skaits interpretācijas elementu, kas vismaz papildina analīzi, kura ir veikta 2015. gada 7. oktobra spriedumā *Bilbaína de Alquitranes* u.c./Komisija (T-689/13, nav publicēts, EU:T:2015:767).

115 Ņemot vērā iepriekš izklāstīto, Komisijas pieļautā kļūda tādējādi šķiet attaisnojama. Ņemot vērā atbilstošo Regulas Nr. 1272/2008 I pielikumā ietverto noteikumu neskaidro raksturu un interpretācijas grūtības saistībā ar citu faktoru, kas nav tie, kuri ir skaidri paredzēti, ņemšanu vērā, piemērojot summēšanas metodi, Komisijas rīcība daudz neatšķiras no tādas, kuru saprātīgi varētu sagaidīt no parasti piesardzīgas un rūpīgas iestādes līdzīgā situācijā, proti, situācijā, kurai ir raksturīga zinātniskā sarežģītība, kas ir saistīta ar vielas, kuras sastāvs nav zināms, piemēram, *CTPHT*, klasifikāciju ar mērķi nodrošināt augstu cilvēku veselības un vides aizsardzības līmeni. Šāda rīcība nav līdzvērtīga acīmredzamai un būtiskai Komisijas rīcības brīvībai noteikto robežu neievērošanai. Līdz ar to pieļautā kļūda nav pietiekami būtisks tiesību normas pārkāpums, un Savienības ārpuslīgumiskā atbildība katrā ziņā šajā gadījumā neiestājas. Šis konstatējums ir attiecināms gan uz summēšanas metodes pārkāpumu, gan, pakārtoti, iepriekš izklāstīto iemeslu dēļ, uz apgalvoto rūpības pienākuma pārkāpumu.

116 Tā kā prasītājs nav pierādījis pietiekami būtiska tiesību normas pārkāpuma esamību, kas var izraisīt Savienības ārpuslīgumisko atbildību, kā nepamatota ir jānoraida prasība par zaudējumu atlīdzību, neizskatot jautājumu par tādas tiesību normas pārkāpumu, ar kuru privātpersonām tiek piešķirtas tiesības, vai nepārbaudot nosacījumus par to, vai pastāv reāls un droši zināms kaitējums, kā arī cēloņsakarība.

117 Tādējādi prasījumu pirmā daļa ir jānoraida katrā ziņā kā nepamatota un pēc tam ir jānoraida visas pārējās prasījumu daļas, un, galu galā, prasība kopumā.

Par tiesāšanās izdevumiem

118 Atbilstoši Reglamenta 134. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā prasītājam spriedums ir nelabvēlīgs, tam ir jāpiespriež segt savus, kā arī atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus saskaņā ar Komisijas prasījumiem.

119 Saskaņā ar Reglamenta 138. panta 1. punktu dalībvalstis un iestādes, kas iestājušās lietā, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas. Saskaņā ar Reglamenta 1. panta 2. punkta f) apakšpunktu "iestādes" ir Savienības iestādes, kas ir minētas LES 13. panta 1. punktā, kā arī struktūras, kas ir izveidotas ar Līgumiem vai ar to īstenošanai pieņemtu aktu un kas var būt lietas dalībnieki Vispārējā tiesā. Saskaņā ar Regulas Nr. 1907/2006 100. pantu *ECHA* ir Savienības iestāde. No tā izriet, ka Spānijas Karaliste un *ECHA* sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Ar šādu pamatojumu

VISPĀRĒJĀ TIESA (astotā palāta paplašinātā sastāvā)

nospriež:

1) Prasību noraidīt.

2) *Industrial Química del Nalón, SA* sedz savus un atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.

3) Spānijas Karaliste un Eiropas Ķīmikāliju aģentūra (*ECHA*) sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

Svenningsen Barents Mac Eochaidh

Pynnä Laitenberger

Pasludināts atklātā tiesas sēdē Luksemburgā 2020. gada 16. decembrī.

[Paraksti]